

V 30 dneh 30 števil

4 strani ob ponedeljkih in dnevih po prazniku
6 strani ob delavnikih
8 strani ob nedeljah
 za borih

12 dinarjev mesečno

nudi v Sloveniji samo
„GLAS NARODA“

Mesečna naročnina
 12 Din, za inozem-
 stvo 20 Din. Ured-
 ništvu: Ljubljana,
 Gregorčičeva ul. 23.
 Tel.: 2566, int. 3069
 Maribor, Aleksan-
 drova c. 16. Tel. 2290.
 Celje, Prešernova 6/1

GLAS NARODA

Uprava: Gajeva 1.
 Telefon 3855. - Ček,
 račun: Ljubljana
 št. 14.614. Oglasi po
 ceniku. Pri večkrat-
 nih objavah popust
 Maribor, Aleksan-
 drova c. 16. Tel. 2290.
 Celje, Prešernova 6/1

Današnja številka vsebuje:

Pred sestankom parlamenta

Učinki strupenih plinov na
človeško telo

Drzen roparski napad

Mariborski sadni sejem

Tržišče z jajci in perutnino

Št. 168 Izhaja vsak dan V Ljubljani v sredo, dne 16. oktobra 1935

Rokopisov ne vračamo Leto I.

Pred sestankom parlamenta

Beograd, 14. oktobra.

V nedeljo, 20. oktobra bo otvorjeno v smislu določil naše ustave z ukazom kraljevega namestništva redno zasedanje narodne skupščine, ki je bila izvoljena pri petomajskih volitvah.

Veliko zanimanje, ki vlada v vseh političnih krogih za to zasedanje, poteka v glavnem iz dveh motivov. Prvi motiv je brez dvoma volitev novega skupščinskega predsedstva, ki se mora izbrati ob vsakem rednem sklicanju skupščine. V to svrhu so sklicali vsi obstoječi parlamentarni klubi svoje seje, ki se bodo vršile že v petek 18. t. m. Skupščina poslancev, ki podpira sedanjo vladu g. dr. Stojadinovića, bo postavila po izjavi nekaterih njenih vidnejših članov, svojega kandidata izven dosedanjega skupščinskega predsedstva. Ostali parlamentarni klubi pa bodo vztrajali pri dosedanjemu predsedniku, v katerem vidijo zaradi njegovega osvedočenega jugoslovanskega patriotizma, objektivnosti in širokogrudnosti najboljšo osebnost za nadaljnje vodstvo narodne skupščine. Vlada se radi predstojajočih volitev še ni izrazila in bo prepuščala, kakor izgleda, odločitev svojemu klubu. Vlada stoji namreč na stališču, da so volitve predsedstva v parlamentu interna stvar skupščine same, ker ne zavisi njen obstoj od opredelitve narodne skupščine. Vendar se naglašja, da bi zmaga kandidata skupščinske opozicije povzročila tudi izvestne konsekvence, od katerih bi zaviselo nadaljnje delo v parlamentu.

Drugi vzrok splošnega zanimanja za sestanke parlamenta je delo, ki ga mora skupščina v teku tega zasedanja opraviti. Pravosodno ministrstvo je izdelalo v svojem delokrogu več zakonskih načrtov, ki jih je predložilo narodni skupščini v odločitev. V prvi vrsti bo narodna skupščina odločala o konkordatu, ki je bil nedavno podpisani med sveto stolico in našo državo. Konkordat je bil predložen narodni skupščini že prošli mesec. Zato se pričakuje, da bo narodna skupščina na eni izmed svojih rednih sej sprejela konkordat, ki bo potem tudi publiciran v javnosti. Poleg konkordata bo skupščina odločala o novem zakonskem osnutku trgovinskega zakona, zakona o čeki in menicah in o načrtu zakona o korupciji. Notranje ministrstvo bo, po izjavah članov kr. vlade, predložilo v najkrajšem času tudi zakon o banovinskih samoupravah. Poleg tega čakajo narodno skupščino ogromni skladi prošenj in pritožb, katerih število raste v tisoče. Za rešitev vseh teh zakonskih načrtov, prošenj in pritožb bi potrebovala skupščina skoraj mesec dni vzdržnega dela. V mesecu novembru pa bo predložen skupščini od strani finančnega ministra že novi predlog za proračun za leto 1936/37. Ta predlog zakona bo predložen najprej v razpravljanje pred finančni odbor, ki bo izdelal o tem svoje mišljenje.

Narodna skupščina bo morala v nadaljnjem svojem delu izbrati izmed sebe tudi posebne odbore, ki bodo pretrgali načrte zakonskih uredb o tisku, zborovanjih, dogovorih in društvih ter o novem volilnem redu za volitve narodnih poslancev. Vlada, ki je dobila za te zakonske uredbe pooblastilo od strani narodne skupščine, je dosedaj proučila že mnenje pravnih strokovnjakov, zato se pričakuje, da bo omenjene zakonske uredbe čimprej predložila v odločitev posebnim skupščinskim odborom.

Narodno skupščino čakajo torej v novem rednem zasedanju velike naloge. Povoljna rešitev teh nalog zavisi vselej od delavljive in delazmožne večine, ki bo v sporazumu z vlado izvrševala zakonodavno oblast, v korist države in naroda, ki ji je pri zadnjih volitvah dal svoje zaupanje. Samo z obostranjskim sporazumom bo ustvarjena i taka večina i omogočeno uspešno delo v parlamentu. Misel na razpust parlamenta in na razpis novih parlamentarnih volitev nima nikake prave osnove in je bila tudi ponovno demantirana tako od strani predsednika kralj. vlade, kakor tudi od drugih članov vlade. Sedanja vlada g. dr. Milana Stojadinovića je po deklaraciji, ki smo jo čuli v parlamentu, delovna vlada, ki se

Pred abesinsko protiofenzivo**Italijani bombardirajo na jugu****Zbiranje abesinskih čet na severni fronti — Kaj pravi francoska agencija o abesinskih vdorih v Eritrejo —**

London, 15. oktobra. n. Agencija Reuter poroča: Čeprav včeraj ni prišlo do nikakih večjih vojnih operacij na fronti, so vendar Italijani dosegli nekaj uspehov, kar dokazujejo predaje raznih abesinskih poglavarjev, padec Aksuma in bombardiranje krajev, ki ležijo 150 kilometrov južno od Hararja, po italijanskih letalih. Kakor vse kaže, nameravajo Italijani iz Somalije prodrati do železniške proge Džibuti-Addis-Abeba. Iz Ogadene prihajajo vesti o veliki bitki med večjimi italijanskimi oddelki in nekim abesinskim plemenom v bližini meje angleške Somalije. Po vestih iz Hararja so italijanska letala bombardirala kraje v pokrajini Dagaburu, Sesebani in Harabigitu, ki ležijo v razdalji 150 do 250 km južno od Hararja. V Hararju so oblasti izdale nove stroge odredbe za obrambo proti letalskim napadom. Zgradili so celo vrsto podzemskih zavetišč za vojsko in prebivalstvo. Italijani se doslej pri bombardiranju posameznih krajev niso posluževali plinskih bomb.

Harar se prazni

Harar, 15. oktobra. AA. Vse ženske in vsi otroci so zapustili Harar in se v dolgih povorkah napotili v okoliške hribe. Tudi več tujih novinarjev in fotografov je zapustilo mesto; opaža se, da njihovi živci resno popuščajo.

Kaj pravi general Nasibu?

Vrhovni poveljnik abesinske armade v Ogadenu general Nasibu je pred svojim odhodom na južno fronto izjavil: Nikoli si Italija ne bo osvojila Abesinije, razen če nas vse do zadnjega pobije. Tudi če kdaj prodro do bližine Hararja, ga ne bodo nikoli mogli zavzeti in utrditi se na visoki planoti. Nesporno je, da zelo trpimo od sovražnikovega ognja v odseku Ualualu in Gerlogubi, vžle temu se pa dobro držimo.

Zveze prekinjene

Addis-Abeba, 15. oktobra. Posebni poročevalci agencije Havas poročajo: V prestolnici se širijo najraznovrstnejši glasovi o položaju na bojiščih. Od 10. oktobra dalje ni bila objavljena o operacijah nobena uradna ali poluradna vest. Zveze med severno fronto in Addis-Abebo so že zmerom prekinjene. Vest, ki jih je mogoče dobiti iz posebnih virov, so zelo redke. Kolikor se je moglo včeraj izvedeti, je položaj vojske generala Kase v pokrajini Agami zelo delikaten in pravijo, da so jo italijanske čete obkolile. Vlada ne more teh vesti niti potrditi niti demantirati.

Novo čete

Dan za dnem prihajajo iz centralne in zapadne Abesinije v prestolnico poglavarji posameznih pokrajin z velikimi oddelki vojaštva. V okolici abesinske prestolnice tabori kakih 50.000 vojakov. Te čete so druga rezerva, ki bo posegla v boje šele, če bi položaj na posameznem bojišču postal poseben kritičen.

Cesar pojde na fronto

Havas poroča: Vojni minister ras Mulugeta odide te dni v Desie, odkoder pojde z novo ustanovljeno armado na severno fronto. Odhod cesarja Haila Selasija na bojišče še ni določen. V abesinskih uradnih krogih trde, da se bo vojna v pravem smislu besede začela šele po odhodu cesarja Haila Selasija na bojišče. Vtis je, da se Abesinci pripravljajo na veliko protiofenzivo, ki se bo pričela prve dni prihodnjega tedna.

Francoska poročila o vdorih Abesincev

Pariz, 15. oktobra. Agencija Havas je prejela naslednje poročila iz Rima: Italijanske vojaške oblasti v Vzhodni Afriki se sedaj bavijo z vprašanjem, kako bi iz askarskih in drugih domačih oddelkov sestavile posebne četniške skupine, ki bi imele posebne naloge. Na abesinski fronti zadnje dni ni bilo nikakih večjih operacij. Pri Omergerju na skrajnem zapadu Eritreje je prišlo le do neznatnih spopadov z Abesinci, ki so preko reke Setit (Takaze) vdrle na eritrejsko ozemlje. Italijanska vojska je doslej zavajevala ozemlje, ki meri 4000 kv. km in pripada deželi Tigre.

opira na sedanji parlament. Zato je razumljivo, da se v toliki meri posveča pozornost predstojajočemu rednemu zasedanju parlamenta.

Džibuti, 15. oktobra. Poročevalci agencije Havas v Džibutiju potrjujejo, da so abesinske čete vdrle v italijansko Eritrejo v bližini francoske Somalije ter tako ločile večji oddelki italijanske vojske, ki šteje nekaj tisoč ljudi in se je utrdil na svojih položajih južno gorovja Musa Ali, od njegove baze. Italijanom je pričelo primanjkovati vode in živeža.

Addis-Abeba, 15. oktobra. Kakor poroča agencija Reuter bo poslanik Vinci bržkone jutri odpotoval iz abesinske prestolnice. Italijanski konzul v Magali prispe s svojim osebjem jutri v Hadamo, od koder bodo nato skupno s poslanikom Vincijem s posebnim vlakom odpotovali v Džibuti.

Rim, 15. oktobra. Agencija Stefani poroča:

Za mir v Abesiniji**Laval še vedno upa Važni razgovori v Parizu
Ženeva je izdelala predlog finančnih sankcij**

Pariz, 15. oktobra. r. Predsednik vlade Laval je danes dopoldne sprejel apostolskega nuncija, italijanskega in angleškega poslanika. Kakor se doznava, je Laval konfiriral o položaju, nastalem zaradi italijansko-abesinske vojne. V političnih krogih trde, da je Laval v razgovoru z italijanskim poslanikom, trajajočim več ko eno uro in v razgovoru z britanskim poslanikom, trajajočim skoraj dve uri, skušal najti možnost za sporazum med stališči zastopnikov treh velesil, da se končajo boji v Abesiniji. Razen tega naglašajo, da bo Francija, kakor je Laval že v Ženevi izjavil, izpolnila svoje mednarodne obveznosti in da že pripravlja gospodarske in finančne sankcije proti Italiji. Vžle temu pa francoski ministrski predsednik ni izgubil upanja, da bi se dal snor urediti s prijateljskim sporazumom in gredo vsa njegova prizadevanja, kakor vse kaže, prav v to smer.

Nova pododbor za proučevanje sankcij

Ženeva, 15. oktobra. w. Pododbor odbora za koordinacijo sankcij, ki imata proučiti gospodarske sankcije in vprašanje kompenzacij, se bosta danes konstituirala. V prvem odseku bodo zastopniki Portugalske, Francije, sovjetske Rusije, Poljske, Španije, Kanade, Nizozemske, Švedske, Švice, Argentine, Belgije, Turčije, Romunije in Mehike, v drugem pa delegati Portugalske, Francije, sovjetske Rusije, Poljske, Španije, Jugoslavije, Južne Afrike, Grčije in Romunije.

Program nove poljske vlade

Varšava, 15. oktobra. š. Nova poljska vlada je imela včeraj svojo prvo sejo, ki se je pa zunanji minister Beck ni udeležil, ker se je močno prehladil. Kakor se izve, je ministrski predsednik Kosciolkowski obrazložil osnovna načela svojega programa. Razpravljali so podrobno o načrtu zakona o novih pooblastilih, ki naj se dajo predsedniku republike. Sodijo, da bo v kratkem pričelo izredno zasedanje senata in sejmka, ki bosta omenjeni zakonski načrt takoj sprejela.

Po prvi seji nove vlade je ministrski predsednik Kosciolkowski sprejel novinarje in jim dal daljšo izjavo o programu svojega kabineta. Vlada bo s sodelovanjem parlamenta zastavila vse svoje sile za gospodarsko obnovo države. Odločno bo čuvala načela, ki so bila uveljavljena v notranji in zunanji politiki. Neumorno bo delovala predvsem za ohranitev mira med vsemi narodi sveta. V finančnem pogledu bo za vsako ceno očuvala stabilnost poljske valute in varnost vlog. Na gospodarskem področju se ne bo spuščala v nikake eksperimente. Skušala bo doseči ravnotežje v proračunskem gospodarstvu in oiačiti poslovni promet v državi. Končno, je poudaril, bo z gradnjo novih cest pripomogla k zaposlitvi mladih ljudi.

Slawek na našem Primorju

Varšava, 15. oktobra. AA. Dosedanji ministrski predsednik polkovnik Slawek odpotuje danes na jugoslovansko Primorje, kjer ostane nekaj tednov.

Ministrstvo za tisk in propagando objavlja delovni najstj komunike:

Včeraj dopoldne in popoldne so italijanska letala pregledovala ozemlje južno od Makabe. Obenem so letala ponekod metala bombe in na ta način razpršila skupine sovražnih vojakov, ki so korakale proti severu. Prav tako so metala bombe na taborišče v okolici Ambalagia, kjer je bilo kakih 300 šotorov. Naposled so letala bombardirala skladišče municije v Belmarjanu. Skladišče je bilo docela uničeno. V zapadnem nižavju se domačini še vedno predajajo. General de Bono je obiskal vse dozidaj zavzeto ozemlje. Povsod so mu pri tej priliki priredili ovacije in mu je prebivalstvo izjavljalo svojo zvestobo.

Predlog št. 2 glede finančnih sankcij, ki ga je odbor za sankcije sprejel, se glasi:

Da bi se olajšale vladam članic DN obveznosti iz čl. 16. pakta DN, bi bilo primerno, če bi že sedaj sprejele te navedbe:

Vlade članov DN bodo takoj izdale vse potrebne ukrepe, da onemogočijo te le operacije:

1. Vsa direktna ali indirektna posojila italijanski vladi in vsak razpis posojil, ki ga v Italiji sami ali drugod direktno ali indirektno razpiše italijanska vlada.

2. vse bančne ali druge kredite za italijansko vlado, prav tako prepričitev nadaljnjih predumov itd..

3. vsa posojila za javne korporacije, pravne osebe na italijanskem ozemlju in vsakovrstna posojila v Italiji in drugod.

4. vse bančne in druge kredite za javne korporacije ali telesne ali pravne osebe na italijanskem ozemlju.

5. emisije delnic ali zbiranje glavnice za javne ustanove, telesne ali pravne osebe na italijanskem ozemlju.

6. vlade bodo poskrbele, da se preprečijo vse prejšnje operacije, sklenjene potom posrednikov kakršnekoli narodnosti.

Priporočila se vladam, naj takoj izdajo ukrepe, ki jih je mogoče izvajati brez novih zakonodajnih aktov. Prav tako naj izdajo vse praktične ukrepe, da jih lahko prično izvajati z 31. oktobrom 1935. Vlade, ki tega iz zakonodajnih razlogov ne morejo storiti, naj soroče konferenci potom generalnega tajništva, kdaj bodo to mogle storiti. Vlade naj obenem čimprej sporoče preko generalnega tajništva, kaj so ukrenile.

Del bolg. zaročnikov izpuščen

Sofija, 15. oktobra. AA. Kakor poročajo je bilo včeraj izpuščenih iz zaporov 12 »Pladnevcev«, ki so bili aretirani v zvezi s preiskavo proti zaročnikom Damjanu Velčevu in tovarišem. Med drugimi so bili izpuščeni bivši minister Hristo Stojanov, bivši idrektor lista »Pladenec«
Vlko, član izvršnega odbora razpuščene »Zemljoradniške stranke Aleksandra Stambolijevskega«
Vanče Tribunov in drugi. V zaporih pa so še nadalje pridržani bivši zemljedelska narodna poslanca Georgija Dimitrova in Bumburova.

Ostavka klajpedskega guvernerja

Berlin, 15. oktobra. AA. »Berliner Tageblatt«
poroča, da je guverner Klajpede Kurhauskas podal ostavko na svoj položaj.

Na razpolago kralju Juriju

Atene, 15. oktobra. AA. Bivši zunanji minister Georgios Strait je odpotoval v London. Grška vlada ga je stavila na razpolago Nj. Vel. kralju Juriju II. kot svojega posebnega zastopnika.

Vremenska napoved

Novosadska napoved za sredo: Jasno vreme s hladno nočjo. Zjutraj megleno v dolinah. Najnižja temperatura v Ljubljani je bila včeraj 8.3 C, najvišja 16.3 C. Solnce vzhaja ob 5.54, zahaja ob 16.53.

Dnevni red zasedanja Narodne skupščine

Beograd, 15. oktobra. b. Narodna skupščina se sestane 19. t. m. Na ta dan se bo z ukazom kraljevega nameštstva zaključilo dosedanje zasedanje. Naslednji dan 20. oktobra se bo sestalo narodno predstavništvo k rednemu zasedanju. Tej seji bo predsedoval po letih najstarejši narodni poslanec. Začasni predsednik bo odstopil svoje mesto novemu predsedniku, čim bo ta izvoljen. Po rekonstruiranju predsedništva bo parlament zopet zaključen. Na naslednji seji bodo izvoljeni stalni skupščinski odbori, t. j. verifikacijski, administrativni, imunitetni, finančni, ter odbor za prošnje in pritožbe. Prihodnje zasedanje narodne skupščine zanima v veliki meri tudi politične kroge izven parlamenta. To zanimanje ima svoj glavni vzrok v tem, ker je v zadnjih dneh začela krožiti verzija, da

je kraljevska vlada pripravila načrt zakona o izmenjavi političnih zakonov po danem pooblastilu, ki ga je že poprej dobila od narodne skupščine. Obveščeni politični krogi potrjujejo, da je delo na izdelavi zakonskih načrtov volilnega zakona in zakona o družini, shodnih in dogovorih ter zakona o tisku, v glavnem že gotovo. To je dalo povod, da se misli na to, da bo vlada ob priliki sedanjega sestanka narodne skupščine stavila na dnevni red tudi volitev posebnih parlamentarnih odborov, ki bodo sodelovali po danih pooblastilih pri izdelavi teh političnih zakonov. Volitev teh odborov se po obvestilih, ki smo jih prejeli, izvrši takoj po konstituiranju skupščinskega predsedstva. Čl. 17. zakona o poslovnem redu v narodni skupščini predvideva te odbore nazivajoč jih posebne odbore.

Zlatorog OVOTERPENTINOVO MILO

Zakaj godrnja njegova gospodinja?

Zato, ker snovi, ki jih z znojem izloča koža, posebno trdno prilepijo nesnago na perilo. Toda čemu ježa? Saj Zlatorogovo terpentinsko milo s svojo obilo in gosto peno z lahkoto razkroji vsako, pa tudi to nesnago. Perilo je po pranju kakor novo, snežno belo in duhteče.

Delegacije gospodarske MA

Beograd, 15. oktobra. AA. Jugoslovanska delegacija na 6. zasedanju gospodarskega sveta Male antante je sestavljena takole: Predsednik St. Pelivanović, direktor trgovinsko-konzularnega oddelka ministristva za zunanje zadeve, člani: dr. Milan Todorović, vseučiliški profesor v Beogradu, inž. Zdravko Vasković, načelnik prometnega ministristva, J. Radulović, svetnik finančnega ministristva, in dr. S. Obradović, svetnik ministristva trgovine in industrije. Tajnik delegacije je dr. Macan, tajnik jugoslovanskega nacionalnega odbora. Za eksperte so bili imenovani: 1.) Za vprašanja o plovi bi na Donavi: inž. Sr. Vukasinović, vršilec dolžnosti direktorja Rečne plovitve, inž. Trebinjac, direktor Rečne plovitve v poklju, Pavle Petraček, načelnik direktije Rečne plovitve, Ij. Dehaljević, načelnik, Dragoljub Milušić, tajnik direktije Rečne plovitve, in R. Dregović, bivši svetnik; 2.) Za železniška vprašanja: D. Popović, bivši svetnik prometnega ministristva; 3.) Za izenačenje trgovinskega prava: dr. Milan Škerlj, vseučiliški profesor iz Ljubljane;

4.) Za industrijska vprašanja: inž. Arsenijević, tajnik ministristva trgovine in industrije, dr. Djordje Čurčić, glavni tajnik centralne industrijske korporacije, in doktor Stevo Popović, tajnik Industrijske zbornice v Beogradu; 5.) Za vprašanja o normalizaciji prometa: inž. Dušan Tomić, vseučiliški profesor iz Beograda, inž. Vasić, vseučiliški profesor iz Beograda, inž. Lancoš, inspektor ministristva za gradbe, in polkovnik Dušan Negovan; 6.) Za vprašanja o poštno-brzojavno-telefonski službi: Josip Tutek, načelnik poštne ministristva, in 7.) Za konvencijo med Českoslovaško in Jugoslavijo v svrhu odprave dvojnega obdavčevanja v področju dednega nasledstva: dr. Stegensek, svetnik finančnega ministristva.

Českoslovaško delegacijo sestavljajo predsednik J. Friedman, izredni poslanik in opolnomočen minister ter 14 članov.

Rumunsko delegacijo pa sestavljajo predsednik N. Teodorescu, bivši minister in 15 članov.

Politični utrinki

Vse, kar je prav!

Nedeljski »Slovenec« v uvodniku kritizira delo pohorske akcije in prihaja pri tem tudi do sledečih ugotovitev: »Sedanja vlada ni prizadela dosedaj nikomur nobene krivice in je tudi ne bo in tudi v Sloveniji ni še nikomur naredila prav nobene krivice ali česar koli, nad čimer bi bil kdo upravičen se pritoževati. Nihče ni bil konfiniran, nihče ni prišel pred sodnijo, nihče ni policijsko preganjan ali samo osumničen in šikaniran, nihče ni proti zakonu in zahtevam javnega interesa in pravice, ki zahteva primerne reparacije za storjene krivice, bil odpuščen ali prestavljen, tako da bi se smel smatrati za političnega preganjanca ali za mučenika, ki je protizakonito kaznovan.

Brez organiziranih političnih strank ni politike

V Belanovici je bila v ponedeljek cerkvena svečanost, ki ji je prisostvoval tudi g. Djura Janković, minister za šume in rudnike, ki je med drugim dejal tudi tole: »Politike ni mogoče voditi brez organiziranih političnih strank. Napaka g. Jevtića je bila, da ni ustvaril politične platforme, pač pa se je pri volitvah naslanjal na osebnosti in ne na organizacijo. Bratje Hrvati so šli na petomajске volitve po programu in ne kot organizacija. Napaka g. Jevtića je bila, da ni storil ravno tako. Imamo dovolj izkušenj, kaj značijo programi, ki se vodijo iz kabineta. Mi tega nečemo. Mi smo prišli na vlado v trenutku, ko smo dobili še enega sovražnika, krizo kruha. Kraljevska vlada se bavi z vprašanjem, kako naj prehrani vse stradalajoče državljane, ker je za to potrebno ogromnega denarja. Ker tega denarja nismo imeli, smo morali s težkim srcem reducirati uradniške plače. Mi bomo varčevali v vladi, vi na vaših domovih, vsak na svojem mestu.

Shod opozicije v Sabcu

Beograd, 15. oktobra. b. Za konferenco združene opozicije, ki bo prihodnje nedelje v Sabcu, vlada v tukajšnjih političnih krogih veliko zanimanje. Na tem shodu bodo govorili vsi najvidnejši prvaki združene opozicije in pričakuje se, da bo tudi voditelj združene opozicije dr. Vladko Maček poslal na ta shod svojega posebnega delegata, ki ga bo zastopal.

Hmeli

Uradno poročilo tržnega nadzornika:

Zalec, 14. oktobra.

Danes, spričo pihlo 10%-ne množine letošnjega pridelka, ki je pri hmeljarjih sploh še na prodaj, je v Zalecu ponudba skoraj povsem izostala in razpoloženje bolj mirno. Kupčija se je v splošnem v Savinjski dolini vršila samo po nakupovalnih enega inozemskega komisijonarja, ki je iskal drugovrstno blago po Din 24— do Din 25—. Ostali komisijonarji čakajo na ponovna naročila, v kolikor morda ne kupujejo manjših količin na lastni riziko.

Računajo, da bode ob količini živahnejši kupčiji tega meseca prodan ves letošnji pridelek, v kolikor ta ni v rokah hmeljarjev, ki običajno in vsakega leta bolj ali manj strastno spekulirajo.

Knez-namestnik je odpotoval

Ljubljana, 15. oktobra. Z današnjim orient-ekspresom je potoval skozi Ljubljano Nj. kr. Visočanstvo knez-namestnik Pavle, ki je namenjen v Pariz in London. Knez-namestnika spremlja minister dvora g. Antić.

Spremembe v konzularni službi

Beograd, 15. oktobra. AA. V imenu Nj. Vel. kralja Petra II. z ukazom g. nameštstva na predlog ministrskega predsednika in zunanjega ministra so premešeni: za načelnika konzularno gospodarskega oddelka v 3. skupini 1. stop. pri zunanjem ministristvu Svetislav Fredić, generalni konzul 3. skup. 2. stop. na generalnem konzulatu v Milanu, za generalnega konzula 3. skup. 1. stop. na generalnem konzulatu v Milanu Svetozar Rasić, svetnik 3. skup. 1. stop. na poslaništvu v Berlinu, za generalnega konzula 3. skup. 2. stop. na generalnem konzulatu na Reki Vladislav Kojčić, generalni konzul v 3. skup. 2. stop. na generalnem konzulatu v Trstu, za svetnika v 3. skup. 2. stop. zunanjega ministristva dr. Niko Milošević, generalni konzul iste skupine in stopnje na generalnem konzulatu na Reki, za generalnega konzula v 4. skup. 2. stop. generalnega konzula v Trstu Vukašin Zivotić, svetnik iste skupine in stopnje v zunanjem ministristvu, za generalnega konzula v 4. skup. 2. stop. generalnega konzula v Bratislavi Miloš Kičevac, svetnik iste skupine in stopnje v zunanjem ministristvu, za tajnika v 5. skupini v zunanjem ministristvu Branko Dimić, konzul iste skupine na generalnem konzulatu na Reki, za tajnika v 5. skupini na poslaništvu v Pragi Branislav Dimitrijević, konzul iste skupine na generalnem konzulatu v Trstu, za tajnika v 5. skupini v zunanjem ministristvu Djordje Djurišić, tajnik iste skupine na poslaništvu v Pragi, za tajnika v 5. skupini v zunanjem ministristvu Stojan Živadinović, konzul iste skupine na generalnem konzulatu v Düsseldorfu, za tajnika v 5. skupini v zunanjem ministristvu Luka Luković, tajnik v 5. skupini na poslaništvu na Dunaju, za tajnika v 6. skupini na poslaništvu na Dunaju Dobrovoje Majdanac, tajnik iste skupine v zunanjem ministristvu, za vice-konzula v 6. skupini na generalnem konzulatu v Čikagu Rastko Petrović, tajnik iste skupine v zunanjem ministristvu, in za konzula v 6. skupini na generalnem konzulatu v Düsseldorfu Nikola Nedić, tajnik iste skupine v zunanjem ministristvu.

Politične vesti

Beograd, 15. oktobra. b. Predsednik izvršilnega odbora JRZ g. Aca Stanojević je odpotoval davi v Knjaževac. V spremstvu g. Stanojevića je odpotoval tudi bivši minister Krsta Miletić ter industrijalec Dragomir Sabunović. G. Stanojević se bo v Knjaževcu mudil par dni, nato pa se zopet povrne v Beograd.

Beograd, 15. oktobra. b. Šef pisarne JRZ Miloš Ivković je obiskal danes dopoldne ministra za notranje zadeve g. dr. Antona Korošca. Danes je obiskal ministra dr. Korošca tudi minister za gradnje inž. Miloš Bobić, ki je predhodno obiskal tudi mini-

stra dr. Kreka. V zvezi s temi obiski smo obveščeni, da se dela na končni prijavi JRZ. Delo na organiziranju stranke je po izjavi glavnih voditeljev JRZ že končano in se smatra, da je g. Stanojević odpotoval danes domov v Knjaževac potem, ko je bilo to delo že končano. Pričakuje se, da bo nova stranka končno prijavljena že nocoj ali najpozneje tekom jutrišnjega dne.

Beograd, 15. oktobra. V notranjem ministristvu so danes s strani JRZ izročili prošnjo za dokončno potrditev stranke. Vlogo je podpisal g. Aca Stanojević kot predsednik izvršilnega odbora JRZ s tovariši ustanovitelji JRZ. V dokaz, da se je stranka organizirala, je vlogi priloženo gradivo iz 250 srezov, kjer so popolnoma izvedene organizacije krajevnih odborov. Vse te organizacije so porazdeljene na vseh devet banovin in na področje Beograda, kar pomeni, da so se preko zakona izpolnjeni vsi pogoji, kajti zakon zahteva za dokončno potrditev prijave, da je organiziranih odborov vsaj v polovici od celotnega števila srezov v državi, ki znaša 343, in pa v najmanj šestih banovinah.

Predsednik narodne skupščine pri dr. Stojadinoviću

Beograd, 15. oktobra. b. Predsednik narodne skupščine Stevan Čirić je danes dopoldne obiskal predsednika vlade g. dr. Stojadinovića. Kakor smo informirani, je ta sestanek v zvezi s sklicanjem narodne skupščine.

Razprava o znižanju uradniških plač

Beograd, 15. oktobra. b. Danes dopoldne je bila seja ekonomsko-finančnega odbora ministristva. Seji so prisostvovali prometni minister Mehmed Spaho, minister za šume in rudnike Djura Janković, minister za kmetijstvo Svetozar Stanković, finančni minister Dušan Letica in minister brez portfelja dr. Miha Krek. Kakor smo izvedeli, je odbor razpravljal v prvi vrsti o finančnem efektu uredbe o znižanju uradniških plač. Razen tega je odbor pretresal tudi uredbo o maloprodaji in oskrbovanju kmetov z drvmi iz državnih gozdov. Ta uredba se bo pretresala še na eni izmed prvih sej ministrskega sveta.

Vozne olajšave

Beograd, 15. oktobra. AA. Z odlokom generalnega ravateljstva državnih železnic je dovoljena olajšava za prevoz okroglega lesa iz Dolnje Lendave do Barca, s tem, da je plačati voznino najmanj 10.000 kg po postavki 1240 Din za 100 kg. Nadalje je dovoljena olajšava za prevoz obdelanega lesa od Dolnje Lendave do Barca in do vseh postaj vzhodno, severovzhodno in jugovzhodno od proge Nova Kapela—Osijek, gl. kol.—Beli Manastir—Baranjsko Petrovo selo in vse vmesne postaje na tej progi. Pri plačilu voznine za najmanj 10.000 kg je vpštevanje postavko razreda 52 zmanjšano za 25 %.

Te olajšave veljajo samo za pošiljke tistih podjetij, ki se pismeno obvežejo, da bodo vse svoje pošiljke v navedenih relacijah prevažale samo po državnih železnicah.

To vendar ni v skladu s sestankom gospodarske MA!

Beograd, 15. oktobra. Zavoz za pospeševanje zunanje trgovine poroča, da je v českoslovaškem uradnem listu od 10. oktobra t. l. izšel razglas kmetijskega ministristva, po katerem se s takojšnjo veljavo poveča takso za fitopatološki pregled uvoženega sadja s 70 vinarjev na 210 krome za 100 kg. Uradna taksa za manipulacijo ostane tudi v bodoče 500 krom za vagon. To povišanje pristojbine pomeni v praksi, da bo odslej naše sadje obremenjeno s približno 800 kromami, namestu dosedanjih 650 do 700. Zavod je že storil potrebne korake, da se te takse znižajo in olajša izvoz našega sadja na Českoslovaško.

Odlikovanja

Beograd, 15. oktobra. b. Odlikovan je z redom sv. Save III. stopnje viš. vojaški stalni profesor Friderik Juvancić, z redom jugoslov. krone IV. stopnje pa strokovni kapetan I. kl. Franjo Blažić.

Upokojitve

Beograd, 15. oktobra. b. Upokojeni so: Ivan Stanić, davčni kontrolor v Celju, Brufach Karel, viš. davčni kontrolor v Ljubljani, Sprah Josip, viš. davčni kontrolor v Ptuj, Prezelj Franc, viš. davčni kontrolor v Ljubljani in Lotrić Rudolf, višji davčni kontrolor v Šmarju pri Jelšah.

General Peter Živković obolev

Beograd, 15. oktobra. b. Minister vojne in mornarice, armijski general Peter Živković je lažje obolel. Po zdravniškem nasvetu bo moral ostati nekaj dni v postelji. Vsa domovina želi svojemu narodnemu generalu, da čimprej zopet okreva.

Mi in sankcije

Beograd, 15. oktobra. AA. Glede na izvajanje gospodarskih sankcij proti Italiji so se nekatere države čutile gmotno prizadete, ker bi takšno izvajanje ogrozilo njihovo gospodarsko ravnotežje. Zastopniki Jugoslavije, Romunije, Turčije in naposled tudi Grčije so izjavili, da se njihove države kot velike izvoznice v Italijo ne bi mogle pridružiti kolektivnemu izvajanju člena 16. pakta DN brez potrebnega zavarovanja, ki ga navaja isti člen pakta.

Ker je to znano stališče Balkanske zveze prišlo v Ženevi v fazo proučevanja, se je včeraj vršila v predsedstvu vlade ožja konferenca pod predsedstvom vlade dr. Milana Stojadinovića. Na konferenci so bili guverner Narodne banke Milan Radosavljević, pomočnik zunanjega ministra Martinac, generalni ravnatelj Narodne banke dr. Milan Protić in inspektor ministristva za trgovino in industrijo S. Obradović.

Predsednik vlade dr. Milan Stojadinović je poudaril potrebo po zagovarjanju naših interesov v Ženevi. Pri tej priliki so na seji določili kot izvedence naše delegacije v Ženevi dr. Milana Protića, generalnega ravnatelja Narodne banke, Svetislava Fredića, našega generalnega konzula v Milanu, in S. Obradovića, inspektorja trgovinskega ministristva. Vsi so že nocoj odpotovali v Ženevo.

Pred odločitvijo v Grčiji

Obvezno glasovanje 3. novembra

Atene, 15. oktobra. b. Snoči je vlada na seji pod predsedstvom namestnika Kondilisa sprejela uredbo o izvršitvi plebiscita dne 3. novembra, ko naj grški narod odloči glede izpremenbe režima na Grškem. Listi pravijo, da bo po tej uredbi ne samo zagotovljena svoboda glasanja, temveč da bodo izdani ukrepi, da bodo morali vsi volileci glasovati, da se tako prepreči abstinenca. Na isti seji je vlada uslanovila novo delovno ministristvo, podtajništvo za ureditev cen živežu in novo guvernerstvo za otoke na Mitlenu.

Vsi shodi prepovedani

Poveljnik prvega armadnega zbora general Demestikos je prepovedal vse shode v Atenah.

Nova upravna razdelitev

Na konferenci med predsednikom vlade Koo dilisom in ministrom Spinasom je bilo sklenjeno, da se takoj izvede sistem upravnih avtonomij, in sicer tako, da bo vlada imenovala krajevne odbore. Tudi sta ministra sklenila izvesti novo upravno razdelitev Grčije, ki bo bolj ustrezala sedanjim razmeram. Ravnatelj notranjega ministristva Geradas je določil, da izvršne potrebne priprave za to razdelitev.

Podaljšanje je kadrski rok

Vojni minister general Papagos je izdal povelje, v katerem pravi, da je kadrski rok podaljšan na dve leti. Vojni minister ima pravico poslati na začasen štirimesečen dopust vojakov, ki so dopolnili 18 mesecev službe v kadru. Ta ukrep pride v veljavo pri prihodnjem letniku rekrutov, sedanjí novaki bodo pa služili samo 18 mesecev.

Grški vojni minister Kondilis, ki je sestavil novo monarhistično vlado v Grčiji in ki nadomestuje v državi do povratka grškega kralja Jurija.

Vesti iz Italije

Novi pristojbinski zakon

Pristojbina novela, ki je izšla 9. in stopila v veljavo že 10. t. m., bo zarezala v pravno in gospodarsko življenje v Italiji zelo globoko zarezo. Preden bo novi zakon tudi dejansko uveden v življenje, bo treba pozornost pri vsakem pravnem opravilu, ker so ravno pri kolkovinah, kakor znano, kazni neusmiljeno visoke. Novi zakon podvrga pristojbini marsikatero pravno opravilo, ki je bilo do zdaj od pristojbine izvzeto ali pa se je dalo vsaj tako napraviti, da se je izšlo brez plačila takse. Po novem so takšni izhodi skrbno zadelani in zamašeni in pristojbina kontribanda je postala skoraj nemogoča. Torej pozor in skrb!

Zvišanje pristojbine na upravne posle. Tu so na splošno zvišane vse pristojbine za 20% to je za eno petinko. Seznam upravnih poslov je obenem razširjen in natančneje določen pod poglavji: javna varnost, zdravstvo in higijena, ceste in promet, industrija in rudniki, trgovina. Po tej zvezi ima ta zakon vzvratno moč, to se pravi, da velja tudi za nazaj in je treba plačati novo pristojbino oziroma povizek od vseh upravnih dovoljenj, izjav, aktov in ukrepov, ki imajo dne 10. oktobra svojo nadaljnjo veljavo.

Pobornice in potrdila. Najpogostnejša pravna opravila so pobornice, prejemna potrdila, fakture, računi, note in podobne listine. Podvržene so naslednjim kolkovnam: Od 1—100 L je predpisan kolek 20 stotink, od 100—3000 L 1 L, od 3000 dalje do 300.000 L je kolek sorazmeren od vsakega 100 L po 30 stotink. Če vsota presega 300.000 L ali pa je nedoločena, gre stalna kolkovina pristojbina 90 L. Civilne in trgovske pobornice in potrdila so s tem izenačene. Ostaja pa še razloček, da se plača manjša kolkovina v primerih, ko se poleg že izdane fakture, računa itd. izdaja posebna pobornica. Tedaj znaša kolkovina pri zneskih od 100 do 1000 L eno liro in pri zneskih nad 1000 L dve liri. Nova kolkovina od računskih izvečkov in računskih prepisov je povišana od 30 na 50 stotink.

Kdaj bo konec nesreč? V nedeljo 13. t. m. sta našla dva dečka iz Sempasa na Vipavskem v gozdu granato. Bila sta to Angel Smet, star 10 let, in Anton Košuta, ki je dve leti starejši, oba še premlada in prelahkomiselna, da bi pustila nevarno stvar pri miru. Ko sta granato odvijala in si pri tem delu pomagala tudi s kamnjem, se je granata nenkrat razpočila in na mestu ubila Angela Smeta. Košuto pa nevarno ožgala po obrazu in ga ranila po spodnjem životu, da ga je bilo treba prepeljati v bolnico. Težko je dopovedati mladini, kako nevarne so stare granate iz vojne, v katerih se strelivo že mnogo let razkrajja in se kaj kmalu lahko vname. Kdaj bo konec nesreč, ki beremo o njih takorekoč dan za dnem?

Malo je manjkalo, da ni utonila. Ob Soči se je izprehajala s svojo materjo 13letna Danila Ciglić iz Gorice. Nenadoma je deklica na bregu izpodrsnila, da je omahnila v Sočo, ki je tam zelo globoka in deroča. Mati svoji hčeri ni mogla pomagati drugače kakor da je poklicala na pomoč in velika sreča je bila, da sta prišla mimo dva vojaka 24. pešpolka, ki sta pogumno skočila v vodo in zaplavalata prota Danili, ki se je že potapljala. Otela sta deklico iz vav in jo izročila obupani materi.

Se en desetletnik. Ivan Godina, sin Alojzija Godine iz Ajdovščine, je splezal na drevo, ne ve se, če po potrebi ali za zabavo, kakršno imajo desetletni fantki zelo radi. Zgodila pa se mu je nesreča, da je padel z drevesa in s zlomil desno nogo.

Poskušen vlom. V Mirnu pri Gorici so neznani vlomilci poskusili ponoči vdreti v davčno izterjevalnico. Dolgo so se trudili okrog blagajne z raznovrstnim vlomilskim orodjem, a blagajne niso mogli nikakor odpreti. Po precejšnjih poškodbah, ki jih je kazala blagajna drugi dan, so uradniki izterjevalnice videli, za koga bi se bili kmalu trudili s svojim izterjevanjem.

Zaradi zadnjega četrta. Jože Gorjup iz Gorice in Stanislav Leban iz Grgarja sta ga pila. Ne ve se, če po potrebi ali za zabavo, kakršno imajo desetletni fantki zelo radi. Zgodila pa se mu je nesreča, da je padel z drevesa in s zlomil desno nogo.

Učinki strupenih plinov na človeško telo

Le malokdo, razen borcev iz svetovne vojne, ve, kako učinkujejo bojni strupi in kako strahotne so njih posledice. Moremo se jih ubraniti, toda le, če jih poznamo, če poznamo način obrambe, če značne vojne ne podcenjujemo lahkomišelnost.

Delovanje bojnih plinov je različno. Posamezne skupine delujejo predvsem na izvesne organe, ki jih najbolj poškodujejo. Zato se dele vojni plini s tega vidika v skupine. Posamezne skupine so označene s križci raznih barv: zeleni križ, rumeni križ in modri križ.

Skupina zelenega križa (dušljivci)

Predstavnika te skupine sta fosgen in chloropikrin. Plini te skupine poškodujejo predvsem dihalna, v najjačji meri pljuča. Poleg tega vse sluznice. Pljuča polagoma nabrekajo kot gobe. Posledica tega je oteženo dihanje in končno smrt zaradi zadušitve. Bolezenska slika takega zastrupljenca je prilično sledeča: splošna čisto pekoča bolečina v očeh, občutek praskanja v grlu, suho žrelo, dražljaj na bluvanje, slabost, vrtoglavica in opekanje. Pojavi se mučen suh kašelj. V štadiju pljučnega edema naporno težko dihanje, iz ust in nosu se izceja krvavo penasta tekočina. Bolnik diha z muko in stokom ter nudi grozotno sliko. Začetni simptomi pa včasih izostanejo, tako da se bolezenska slika pojavi hipoma in v vsej svoji grozoti. V primeru zastrupitve v jakosti koncentraciji pa sledi smrti naglo brez razvojnih štadijev. Bolnik je razburjen, nemiren in izraža smrten strah.

Skupina rumenega križa (mehurjevci)

Tipična predstavnika iperit in lewisit (luisit). Strupi te skupine so posebno nevarni radi tega, ker se pojavi njih učinek šele po daljši dobi (do 12 ur), med tem časom pa se počuti zastrupljenec skoro popolnoma zdravega. Njihovim učinkovanjem je izpostavljena predvsem koža. Kjer je prišel iperit v dotiko s kožo, se čez par ur pojavi rdeča lisa, ki se veča in rabi, kasneje se pojavijo mehurji (od tod njih naziv) napolnjeni z več ali manj motno tekočino in končno imamo pred seboj obsežne, težke rane, ki se večajo in širijo predvsem v globino. V teh ranah se nahaja strup, ki je prodrl v globino brez poškodbe površne rožene plasti kože in ki nadaljuje svoje učinkovanje v globini, odkoder zastruplja organizem, predvsem pljuča. Posebno dolgo se drži iperit na lasih in obleki. Proti temu strupu ne štiti navadna obleka, niti obutev. V dihalih in pljučih povzroča iperit teške poškodbe na sluznici in krvnih žilah s sledečimi težkimi vnetljivimi procesi, ki v marsičem nalikujejo težki davici. Smrt sledi zaradi zadušitve, zoženih sopil ali pa radi težkih sprememb v pljučih. Na obeh se pojavi težko vnetje, ki po kratkem času že popolnoma onemogoči dihanje. Bolnik oslepi. V nosu se pojavijo rane, iz njih se izceja krvavo sluzasta tekočina, slična tudi v ustih. V splošnem se razvija bolezenska slika zelo, zelo počasi in doseže vrhunec šele po tednih in mesecih! Kašelj je mučen, boleč in spravlja na dan krpe umazane belkaste, čisto smrdeče mrtve sluznice.

Potek bolezni je tipično hiranje. Bolnik je apatičen, kašelj mučen, rane težke in vidne spremembe na organih naravnost gusne. Ozdravljenje ali smrt nastopi šele po dolgotrajnem hiranju.

Na ulici prijet slepar

Maribor, 15. oktobra.

Včeraj popoldne okrog 17. ure se je zbrala v Tattenbachovi ulici pred Divjakovo trgovino velika množica ljudi okoli dveh možkih. — V trenutku so se razlegali klici: »Stražnik, stražnik!« in »Primitve ga!« Prišel je mož postavil, ki je ugotovil, da je posestnik Vincenc Neuwirt od Sv. Petra pri Mariboru prijel na Aleksandrovi cesti stanujočega trgovskega potnika Franca S.

Posestnik je stražniku ves razburjen pripovedoval, da ga je S. opeharil prav tako kakor tudi njegove sosedo pri Sv. Petru za

Drzen roparski napad

Celje, 15. oktobra.

Ko se je v ponedeljek zjutraj zarana peljal s kolesom zasebnik Ivan Turk iz Parizelj pri Braslovčah prevzemati jabolka v St. Vid pri Grobelnem, je bil nanj v Levcu pri Celju izvršen napad.

Ko se je s kolesom peljal po državni cesti, sta ga v Levcu ob 3. uri zjutraj s samokresi v rokah ustavila dva neznanca možka, ki sta mu zagrozila s takojšnjo smrtjo, če jim ne

Zračni napad na Celje bo v nedeljo 20. t. m. ob 14.30 uri

Kr. banska uprava Dravske banovine predpisuje glede zadržanja prebivalstva ob vezbah za obrambo zoper napade iz zraka sledečo naredbo:

1. Ob času trajanja vezb za obrambo zoper napade iz zraka se mora prebivalstvo ravnati po vsakokratnih odredbah, ki jih izdajo v ta namen državna, občinska in državna policijska oblastva ali občine.

2. Te odredbe se morajo nanašati na ponašanje prebivalstva glede na splošni red, varnost in promet v času vezb; prebivalstvo pa se mora s takimi odredbami tudi obvezati k pozitivnim dejanjem, ki jih zahteva sodobna obramba zo-

Skupina modrega križa (kihavci)

Tipični predstavnika clark I. in II. ter adam-sit. Ta skupina običajno ni nevarna. Že v najmanjši koncentraciji pa jako podraži oči, sluznico v nosu, dihalna in včasih tudi kožo. Solzenje je čisto tako jako, da je gledanje nemogoče. Iz nosu in ust se izceja ogromne količine izcedka, pojavi se kihanje, bolečine v želodcu in glavi sploh, primanjkuje sape in pojavi se strah. Često bolnik bljuje, postane vrtoglav ter čuti bolečino v sklepih in mišicah. V težkih primerih se onesvesti, vendar le za kratek čas. Vse te težave večinoma izginejo v kratkem času in brez težkih posledic. V težkih primerih pa vidimo sliko zastrupitve z zadušiljivci (pljučni edem). Včasih se po teh strupih pojavijo na koži poškodbe kot po iperitu, le da ne v tako jaki meri in da se pozdravi mnogo lažje.

Skupina solzavcev

Teh je več vrst. Povzročajo jako solzenje, brez posledic, v obče niso nevarni.

Skupina živčnih in krvnih strupov

v katero spadajo živčni in krvni strupi cianovodik in ogljikov monoksid. Cianovodik povzroča v jakosti koncentraciji trenutno smrt zaradi ohromitve dihalnega središča v osrednjem živčevju. V manjši koncentraciji izzove najprej nemir in nemirno dihanje, bljuvanje, vrtoglavico, utrujenost in bolnika se loteva neodoljiv spanec, ki prehaja v nezavest. Dihanje popušča, dokler končno ne nastopi smrt. Vendar utripa srce še nekaj časa potem, ko je dihanje prenehalo. Včasih se pojavijo krči, vendar niso značilni. Ti simptomi niso izraženi, če se vrši zastrupljanje v spanju, tedaj prehaja spanje v smrt.

Razsodnost in disciplina!

Vse navedene bolezenske slike so podane kot najbolj tipične, poleg tega pa obstajajo še mnogobrojne variante in prehodi iz ene v drugo. Vsak, kogar zaloti plin ali pa vsaj posumi, da je bil v zastrupljenem ozračju, naj poišče bližnje reševalno ambulanco radi preiskave in opazovanja. Nikogar ne sme premočiti pomanjkanje znakov zastrupitve, ker se ti pojavijo čisto šele po daljšem času; medtem pa se stanje poslabša vsled nevednosti ali nepremišljenosti. Torej tudi, če obstoja le sum, da je navzoč plin, mora vsakdo v ambulanco. Če te zaloti plin, ne teči, ker vdihavaš še večje količine plina. Vzemi robec, ki ga po možnosti namoči v vodo ali napolniš s prstjo in tišči ga pred nos in usta ter zapusti zastrupljeno ozračje v smeri proti vetru korakoma! Če se ti solze oči in te bole, ne zaveži si jih, ne drgni jih, marveč drži jih odprte, da ti solze čim bolj izplaknejo stih izpod vek. Če te je oškropil iperit, ne drgni si kože, niti si ne zaveži morebitne rane, marveč glej, da prideš čimprej v ambulanco. Če je iperit oškropil obleko ali obutev, se sleči, čim prideš na sveži zrak. Če najdeš zastrupljenca, javi to najbližji patrili ali ambulanci; nikdar pa ne poskušaj delati umetno dihanje, ker to pri bojnih strupih le poslabša stanje in zastrupljenca napravi škodo. Ne skušaj reševati zastrupljenca, ako sam nisi zaščiten proti klinu, marveč glej, da prideš na varno. Predvsem pa si ohrani razsodnost, da ne povzročiš zmede, sebe pa da ne pogubiš z nemiselnim beganjem. Zavedaj se, da je razsodnost in disciplina najbolj uspešno sredstvo v obrambi proti plinom. Vse ostalo pa prepusti policijam in izveščalnim osebom. — Dr. Ahčin Marjan, mestni uradni zdravnik.

večje denarne zneske. Trgovski potnik je že pred meseci prišel k Sv. Petru in pri tamkajšnjih kmetih sprejemal naročila za neke poljedelske lopate. Kasiral pa je tudi že določene zneske, tako da si je nabral prav čedno vsoto. Kmalu pa so kmetje uvideli, da so bili »ofrnazeni«, kajti lopat, pa tudi potnika ni bilo od nikoder.

Včeraj pa je Neuwirt slučajno naletel nanj in ga kar sam prijel ter izročil stražniku. Na policiji je S. priznal manipulacijo z lopatami, zagovarjal pa se je, da je na izvršitev naročil popolnoma pozabil. Zadeva se bo menda končala pred sodiščem.

Danes samo še ob 16. in 19.15 uri

Chopinov poslovilni valček

film nepozabnega užitka in lepote!

OB 21.15 URI

svečana premiera filma

Maskarada

Ta film, ki je bil odlikovan na mednarodni filmski razstavi s prvo nagrado in šel svojo triumfalno pot po vsem svetu Vam pokaže

Paulo Wessely

danes najslavnejšo odersko in filmsko umetnico Evrope v njeni prvi filmski vlogi. — V ostalih vlogah ADOLF WOHLBRÜCK,

OLGA ČEHOVA

in drugi

Režija Willy Forst

Dopolnilo Foxov zvočni tehnik

Predprodaja vstopnic od 10. do pol 13. in od 15. ure dalje

KINO UNION
TELEFON ŠTEV. 22-21

Paula Wessely v „Maskaradi“

(Danes svečana premiera v kinu Union)

Po zmagovitem vstopu v filmsko sezono, ki ga je novi kino Union doživel s predvajanjem »Chopinovega poslovilnega valčka« — film je tekel 6 dni ob veliki udeležbi — je uprava kina Union pripravila obiskovalcem za nočjo novo presenečenje. In sicer s premiero največjega in v vsakem oziru najbolj uspelega filmskega slagerja letošnje produkcije. Nočjo ob 21.15 uri bomo v kinu Union videli premiero grandioznega filma iz dunajskega umetniškega življenja, ki nosi naslov »Maskarada«. Delo je po manuskriptu Walterja Reischea ustvaril Willy Forst, ki si je Evropo osvojil kot režiser s Schubertovim filmom »Hrepenjenje«. Še bolj kot »Hrepenjenje« pa ga je proslavila »Maskarada«, ki pomeni nov umetniški dvig evropskega filma. Poleg vernega prikazovanja predvojnega dunajskega življenja, ki ni bilo tako prepričevalno podano še v nobenem izmed nešteto osladnih »dunajskih« valčkovih filmov, je glavna odlika »Maskarade« Paula Wessely. Paula Wessely, ki je prvič nastopila na platnu vprav v »Maskaradi«, je bila dunajskemu in nemškemu občinstvu znana le kot ena najboljših gledaliških igralk. Odkril jo je za film Willy Forst in s tem napravil evropskemu filmu največjo uslugo. Paula Wessely je igralka izrednega formata, ki na odru in v filmu uteljujejo do zadnje simpatične malenkosti tip žive, polnokrvne žene, lepe in življenja vesele, ter tihe nesebične ljubezni zmogljive žene — sploh žene, ki je bila, zlasti v času, v katerem se odigrava »Maskarada«, simbol Dunaja. Izmed vseh umetnikov, ki v tem filmu nastopajo in nam pred očmi na platno Dunaj iz leta 1903., je najbolj prepričevalna Paula Wessely. Ine Pavle Wessely še nima očarljivega zvoka kake Grete Garbo, a vendar si je v »Maskaradi«, svojim prvim filmom, osvojila Evropo bolj, nego druge svetovne zvezde z desetimi poskusom in z vso razkošno tehnično dovršeno kuliserijo. Ni dvoma, da bo njena naravna, a tako globoka igra privezala nase tudi ljubljansko filmsko občinstvo. Premiera njenega filma »Maskarada« bo nočjo ob 21.15 v kinu Union.

10 krav. Ocenjevalna komisija s predsednikom inž. Jelačinom in veterinarskim referentom je ocenila in določila ceno prignanih živali.

Slovenigradec

10% znižana najemnina v vseh občinskih hišah. Mestna občina je na zadnji občinski seji sklenila, da zniža v svojih hišah najemnino za 10%, kar so vzeli vsi drž. uslužbenci z zadovoljstvom na znanje. Trdno smo prepričani, da bodo temu zgledu sledili tudi ostali hišni posetniki!

Smrtna kosa. V tukajšni bolnišnici so umrli: Polscher Leopoldina, gospa prof. iz Dunaja, 51 l. — Gros Rok, 71 l. dninar iz Gor. Doliča, radi opeklin. N. p. v m.!

Z vrelim mlekom se je opekli 4 letni špiller Engelbert iz Boštjana pri Dravogradu, tako, da so ga morali pripeljati v tuk. bolnišnico.

Narodno gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Sreda, 16. oktobra Tuje dete. Red Sreda. Četrtek 17. oktobra: Frak ali Od krojačka do ministra. Izven. Premiera. Petek 18. oktobra: Zaprt.

OPERA

Začetek od 20. uri

Sreda 16. oktobra: Zaprt (generalka). Četrtek 17. oktobra: Madame Butterfly. Premiera. Red Četrtek. Petek 18. oktobra: Zaprt.

Čitajte in razširjajte
»Glas naroda«!

Dnevni dogodki

× Uredba o volitvi svetnikov trgovinskih, industrijskih in obrtnih zbornice je pravkar izšla kot XLIV. snopič zbirke »Zakoni in uredb«, ki izhaja v knjižni založbi tiskarne Merkur d. d. v Ljubljani. — Cena Din 5.—, s poštnino 1 Din več.

× Prebrisan vlom sredi noči in sredi mesta — Škode 4 tisoč dinarjev. Ze dolgo ni bilo večjega vloma v Slovenjgradu. V četrtek ponoči pa so vlomilci na prav strokovnjaški način odnesli veliko ročno blagajno, v kateri je bilo 3 tisoč dinarjev, mnogo drobiža in raznih potrdil, iz prodajalne tukajšnjega pekarskega mojstra Avgusta Ungerja, ki ima svojo hišo sredi mesta. Do 3/4 ponoči je bil v prodajalni sam gospodar, ki je s svojim vajencem, kakor navadno, pekel kruh. Za dobro uro je šel k peči, ki je za hišo. Ko se je vrnil, je bilo vse v najlepšem redu. Zjutraj pa, ko so hoteli odpreti blagajno, je ni bilo. Vlomilec je odnesel poleg blagajne še uro, vse drugo je pa ostalo v najlepšem redu, tudi ključavnice vežnih vrat in prodajalne so bile nepokvarjene. Vlomilec je bil brezdvomno dobro poučen o domačih razmerah. Orožništvo je pridno na delu, da dobi vlomilce.

MODELE za vse stroje, livarne, opekarne, krznarje, modistinje itd. izdeluje najcenejše in najpreznejše **modelno mizarstvo**
Milan Kranjc, Ljubljana, Miklošičeva 12/vrt

× Podružnico Bate v Šiški pri stari cerkvi je prevzel te dni g. Joško Plesničar iz Gorice, ki se svojim rojakom najlepše priporoča za številne posle.

× Vseslovenska fotografska razstava. Prvo vseslovensko fotografsko razstavo umetniške fotografije priredi pod pokroviteljstvom Njeg. kr. Vis. kneza namestnika Pavla agilni zagrebški Fotoklub ob 17. nov. do 8. decembra v umetnostnem paviljonu v Zagrebu. Ker prireditelji računajo na največji odziv vseh fotomaterijev in poklicnih fotografov, ki streme za umetnostjo v fotografiji, so udeleženci že do včeraj morali poslati po največ 5 svojih slik v Zagreb. Izključene so slike, ki so bile že razstavljene v Zagrebu, nadalje reprodukcije in kolorirane slike, a tudi take, ki njih najkrajša stranica ne dosega 24 cm.

Ljubljanski Fotoklub obišče razstavo korporativno in so tudi njegovi člani Fr. Bazelj, prof. Branc, Marjan Pfeifer, Ivo Gogala, Ante Korić, Fran Krašovec, ing. Ludo Micheli, I. Pečenko in Janko Skerlep že skupno poslali svoje izbrane slike, še posebej sta jih pa poslala bivši klubov predsednik Lojze Pengal in Peter Kocjančič. Nekaj imen najpomembnejših klubovih članov pa vendar manjka zlasti zaradi premajhnih formatov slik, kakršni niso pripuščeni na razstavo. Slovenska udeležba bo torej po številu prav močna, poleg tega je pa tudi povprečna kvaliteta slik tako visoka, da bomo na tej veliki razstavi pri tekmi z najznamenitejšimi zastopniki fotografske umetnosti vseh slovenskih narodov gotovo na prav častnem mestu. Na perspektivah za razstavo sicer ni imen članov razsodišča, vendar smo preverili, da bodo odločali o sprejemu slik na razstavo vsaj člani glavnih klubov Jugoslavije, če že ne bo mogoče povabiti v razsodišče tudi zastopnikov bratskih držav.

ZVOJNI KINO
SOKOLSKI DOM
ŠIŠKA
Telefon 33-87

Razkošna opereta s slavnim radio-pevcem Bing Crosbyem in lepo Carolo Lombard
Nismo oblečene
Mnogo šale, mnogo flirta, mnogo lepih pesmi
Predstave v sredo in četrtek ob 7. in 9. uri
V petek ob 20. uri film: VOLGA, VOLGA
Vstopnina Din 3.—
V soboto: ANY ONDRA v filmu:
Poljska kri

× Pojasnilo. Z letaki je bilo objavljeno, da bo v nedeljo 20. t. m. ob pol 10. uri na Taboru neki politični shod. Izjavljamo, da uprava Sokolskega doma na Taboru ni dovolila dvorane v ta namen in da dvorana za politična zborovanja ni na razpolago. Uprava Sokola I, Ljubljana-Tabor.

Ljubljana
DNEVNA PRATIKA
Sreda, 16. oktobra. Katoličani: Gal. Pravo-slavni: 3. oktobra, Dionizije.

DEZURNE LEKARNE
Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6; Hočevar, Celovška cesta 62; Gartus, Moste, Zaloška cesta 18.

× Tuje dete za red Sreda se vprizori v ljubljanski drami drevi. Delo je izredno ugajalo. Iz male pomote se razprede cela mreža dogodkov, polnih radosti in bolečin ter vseh mogočih čustev od zdrave mlade ljubezni do trdega egoizma. Skratka »Tuje dete« je izvrstna veseliga, ki jo režira g. Stupica. — »Frak ali od krojača do ministra« je naslov nove v resnici izvrstne komedije, katere premijera

bo v četrtek 17. t. m. v naši drami. Režija je prof. Šestova. Vse prijatelje izvrstnih veseliger opozarjamo na ta večer v naši drami. Premijera je izven.

× Esperanto! Začetniški tečaj mednarodnega jezika esperanta otvori drevi ob 20. Del. esperantsko društvo v Ljubljani v II. deški osnovni šoli v Ljubljani — na Grabnu — Zoisova 5, v sobi št. 17. Čas učenih ur in dnevi nadaljnjega pouka se bodo določili ob otvoritvi po želji tečajnikov. S seboj prinesite papir in svinčnik, ker se bo s poukom takoj pričelo. Pridite vsi, ki se za esperanto zanimате!

KINO SLOGA
Ljubljanski Dvor Telefon 2730

S križem in mečem
Življenje in ljubezen človeka, ki je moral izbirati med udobnim življenjem bogataša in trpljenjem misijonarja

FILM GLOBOKIH IN PLEMENITIH ČUSTEV
V glavni vlogi poje slovit španski tenorist
Don Jose Mojica
Najnovejši zvočni tednik
Danes zadnjikrat ob 16., 19.15 in 21.15 uri

× Puccini: »Madame Butterfly«. Eno najlepših Puccinijevih opernih del vprizori letos naša opera v novem prevodu, novi zasedbi in novi inscenaciji. Naslovno vlogo poje ga. Gjunge-nac. Premijera je za red četrtek. — Med dela, ki so stalno na repertoarju opernih gledališč, spada tudi klasična opereta »Mam'zelle Nitouche«. V popolnoma novi režiji in inscenaciji in močno predelano, deloma po zagrebškem vzorcu, jo pripravljajo na našem odru režiser Kreft. Naslovno vlogo Nitouche bosta menjaje kreirali izredno nadarjena gđ. Igličeva in pa gđ. Smerkoljeva, ki se je že večkrat uspešno uveljavila v sličnih vlogah.

Zima prihaja!
Cenjenim damam se pri tvrdki
BIZJAK FILIP, Kongresni trg 8
nudi nakup vedno najnovejših in najfinjših krznenih izdelkov kakor: plaščev, jop, bov, ovratnikov ter vseh v to stroko spadajočih predmetov. Postrežba točna in najsolidnejša

× Kmetško prosvetno društvo »Brazda« v Ljubljani priredi v soboto 19. t. m. trgatve grozja v dvorani restavracije pri »Levu«, Gosposvetska cesta. Prireditev je zamišljena kot prijateljski sestanek pripadnikov in prijateljev društva in kmetške misli v Ljubljani. Za prijetno zabavo je preskrbljeno. Vsi vljudno vabljeni.

Dr. Mis Franta
zopet redno ordinira

× Poziv! Gospoda, ki je v noči od 14. na 15. t. m. ob 13. uri zapustil kavarno Nebotičnik v družbi 4 gospodov in dame in vozil tričikelj, last tiskarne Merkur, se vljudno naproša, da sporoči svoj naslov v upravi našega lista.
× Ljubljanska filharmonija ima 28. t. m. za češkoslovaški narodni praznik svoj drugi simfonični koncert z dirigentom L. Matačićem.
× O kolonialni politiki v luči italijansko-abisinskega spora bo predaval v sredo 16. t. m. ob 20. uri v dvorani Arene Narodnega doma publicist dr. Branko Vrčon. Vsi akademiki in prijatelji vabljeni. — Klub jugosl. akademikov iz Trsta, Gorice in Istre.

Maribor

△ Narodno gledališče. Sreda 16. oktobra: Zaprt. — Četrtek 17. oktobra ob 20. uri: »Tartuffe«. Red A.

△ Sokolski kolesarski izlet je bil preteklo nedeljo. Priredilo ga je okrožje Maribor-desni breg, in sicer v Ptuj in Sveto Marjeto na Dravskem polju. Izleta se je udeležilo 12 edinic s 52 kolesarji. Na čelu so vozili fanfaristi, ki so oznanjali prihod kolesarjev. V Ptuj je bil na letnem telovadišču kratak odmor, nato pa odhod v Sveto Marjeto, in sicer preko št. Janža. Pri Sveti Marjeti je bila sokolska veselica in med kolesarji se je razvila pristrana zabava. Izlet, ki je potekal brez nezdod, je bil zaključen v Mariboru. Zeleti je, da priredijo slične izlete tudi druga sokolska okrožja.

△ Nova telefonska številka. S 1. novembrom bosta imela gasilno društvo in reševalni oddelk v Mariboru samo eno telefonsko številko, in sicer 22-24.

△ Čeprav so se abonentske predstave že pričele, se še vedno lahko abonirate. Pogoji so zelo ugodni ter se bodo zamujene predstave nadoknadile ob kakih drugi uprizaritvi istega dela.

△ Napad v vinogradu. 20letni delavec Franc Kovaček je bil postavljen od svojega gospodarja za čuvaja v vinogradu v

Slivnici pri Mariboru. Ko je v nedeljo zvečer pregledoval vinograd, ga je napadel iz zasede neznan storilec in ga s krampom udaril večkrat po glavi. Kovaček je na več mestih počila lobanja. Nesrečnega čuvaja so našli ljudje šele danes zjutraj nezvestnega in vsega v krvi. Takoj so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico, ni pa mnogo upanja, da bo okrevljal. Orožniki so divjaškemu napadalcu že na sledi.

△ Putnikovi izleti. V četrtek 17. oktobra bo z avtokarom izlet v Graz. Odhod ob pol 8. uri. — Od 20. do 23. oktobra pa bo izlet na Dunaj. Nadaljnje informacije dobe zainteresenti pri »Putniku«, Maribor, Aleksandrova cesta 35, telefon 21-22.

△ Z roko v stroj. Delavko 23letno Marijo Roškarjevo je doletela huda nezdoda. Po neprevidnosti je prišla z desno roko med zobovje stroja, ki ji je zmečkal vse prste. Zdravi se v bolnišnici.

△ Kolo v obcestnem jarku. Včeraj je našel kazniški paznik Potočnik Štefan v obcestnem jarku Tomšičevega drevoreda in Janežičeve ulice še dobro ohranjeno žensko kolo »Apollo«, reg. z evid. št. 101-330. Najditelj je kolo izročil tukajšnji policiji, ki sedaj išče pravega lastnika.

△ Desetdinarski falsifikat. V neki mariborski gostilni se je pojavil dobro ponarejen desetdinarski kovanec. V promet ga je spravil neki okoli 35 let stari možki. Zadevo ima v rokah mariborsko policijo.

△ Grajski kino. Danes največji film letošnje sezone »Bengali«. Film so z največjim uspehom predvajali tedne in tedne v Beogradu in Zagrebu. Film, kakršnih je le malo in ki bo zadovoljil še tako razvajenega ocenjevalca sodobnih filmov.

△ Kino »Union«. Samo še danes veseligr »Amor na vrvi« z Magdo Schneider in Wolf Abach Rettyjem. Pride slager opereta »Plavolasa Carmen« z Marto Eggert.

Celje

× Občinska seja bo v petek ob 18. uri. Na dnevnem redu je med drugim tudi volitev članov v upravni odbor mestnega avtobusnega podjetja.

× Umor ali smrtna nezdoda? — Glede 52letnega Grila Franca so oblasti ugotovile, da Gril ni bil umorjen, ampak da se je smrtno ponesrečil, ko je padel s kozolca, ki je v bližini ceste ob Tremerskem mostu. Ko je namreč hotel iti ponoči nastran, je padel s kozolca, kamor je šel spat, tako nesrečno, da mu je pri padcu počila lobanja in je še isti dan umrl.

× Borza dela išče 1 vzgojiteljico, 1 služkinjo in 1 pianistinjo.

× Živinski in kramarski sejem bo v Celju v ponedeljek 21. t. m.

× 10.000 Din je darovalo Hranilno in posojilno društvo ob obletnici smrti blagopokojnega kralja mestni občini za revne in brezposelne. Ta velikodušen dar je vreden vse hvale, zlasti ker je namenjen našim najpotrebnejšim — brezposelnim.

× Ukradenih je že 16 koles, in to le v teku zadnjih 14 dni. Včeraj pa je bilo zopet ukraden kolo znamke »Ideal«, ki je last uradnika Pollandta Josipa. Kolo ima št. 494589, evidenčen pa 2/10248/3, vredno 1000 Din.

× Z nožem je zabodel nekdo v ponedeljek 25letnega Piliha Vladimira, zidarja v Libojah, ko se je peljal s kolesom po cesti Teharje—Store. Hudo rano je dobil v hrbet ter je sedaj v bolnišnici. Za neznanim napadalcem pa ni sledu.

× Umrl so dne 14. t. m. Zorko Albin, 15letni sin rudarja iz Ponikve, ter 40 let stari delavec Kumer Anton iz Marjegrada. Včeraj pa je umrl 62letni preužitkar Gračner Jurij iz Sv. Lenarta nad Laškim.

× Pri fantovskem pretepu, ki je bil preteklo nedeljo zvečer v gostilni Janžekovič v Smarjeti, je bil močno poškodovan z nožem po prsih in križu 20letni Stropnik Martin, delavec iz Zg. Hudinje.

× Važen emigrantski sestanek. Vsem emigrantom, bivajočim v Celju in okolici, javljamo, da nas v Celju obišče predsednik Zveze jugosl. emigr. udruženj. Radi tega bomo imeli sestanek v mali dvorani Celjskega doma, in sicer v petek, 18. t. m. ob 20. uri. Predsednikovo poročilo o našem delovanju bo gotovo zelo zanimivo in poučno in zato prosimo, da se tega sestanka udeležijo vsi emigranti, njih prijatelji, ostali mesčani in posebno predstavniki korporacij ter naših kulturnih in obrambnih društev. Ker gre za naše skupne narodne interese, ne smemo gledati na strankarstvo in zato se nadejamo najboljnjega obiska. Kdor čuti za narod in državo, mu nalaga vest, da gotovo pride!

× Društvo Soča v Celju vabi svoje članstvo, da se udeleži koroškega večera, ki bo

Znižane cene s 1. oktobrom!

Vsem cenjen. držav. uradnikom-uradnicam in njihovim družinam 50% popusta. Prvovrstna postrežba. — Priporoča se trajno kodranje, 6 mesečna garancija, popolnoma dovršena samo 60.— dinarjev!

Frizerski salon za dame in gospode
FRANC LOBOREC
Ljubljana, Borštnikov trg št. 4

Bivši grški kralj Jurij II., katerega so v Atenah proglasili zopet za grškega kralja na ta način, da se je grški vojni minister Kondylis polastil vse oblasti v državi in proglasil grško republiko za monarhijo. S plebiscitom, ki bo 3. novembra, pa naj tudi volja grškega naroda potrdi Kondylisovo dejanje.

v soboto 19. t. m. ob 20. uri v celjskem Narodnem domu.

× »Soča« priredi o lastnem prostoru Narodnega doma v sredo 16. t. m. ob 20. uri predavanje o Abesiniji. Predaval bo dr. Mikuletič. Pričakujemo obilne udeležbe Sočanov in njih idejnih prijateljev.

„Abesinija 1935“

V Jugoslaviji je teklen film v Beogradu in Zagrebu v dveh kopijah skoro 3 tedne ob ogromnem zanimanju publike. Vse predstave so bile dnevno razprodane in iz tega razloga je morala biti premiera v Ljubljani preložena za cel teden. Končno pride film k nam in jutri bo premiera tega aktualnega filmskega dela v Ljubljani v kinu Sloga. »Abesinija 1935« nam predločuje razmere

Dva abesinska častnika

v negušovem carstvu na najbolj nazoren način. Film je napravila Ufa oziroma doktor Martin Rikli tik pred izbruhom sovražnosti med Abesinijo in Italijo. Predločuje nam obmejne kraje ob italijansko-abesinski meji, kraje, kjer se vrše danes najbolj krvavi boji. Pokaže nam šege in običaje ljudstva, verske obrede koptov, življenje v prestolnici Addis-Abebi, na carskem dvoru, vzgojo mladine, prestolonaslednika, skratka iz celotnega filma, ki ga po pravici lahko prištevamo k najboljšim reportažnim filmom, kar smo jih kdaj videli, dobi obiskovalec tako nazorno sliko o tej državi, o vzrokih, ki so dovedli do vojne med Italijo in Abesinijo kakor, da bi sam prepoval to državo, o kateri piše in govori danes ves svet. Film »Abesinija 1935« se prične torej predvajati jutri v kinu Sloga. Radi velikega zanimanja za ta program se sprejemajo naročila za vstopnice že danes od 10. ure naprej pri blagajni kina. Cene vstopnicam so ostale kljub ogromni nabavi cenil filma neizpremenjene, in sicer dinarjev 4.50, 6.50, 9.— in 11.—. Vsak izobraženeč si bo nedvomno ogledal v teh dneh film »Abesinija 1935«.

Radio

Sreda 16. oktobra.

Ljubljana: 12.00 Odlomki iz oper (posluš.), 12.45 vreme, poročila, 13.00 čas, obvestila, 13.15 reproducirana glasba, 14.00 vreme, borza, 18.00 čudovite pustolovščine lutke Storžka, 18.20 otroci pred mikrofonom, 18.40 pogovor s poslušalci, 19.00 čas, vreme, poročila, spored, obvestila, 19.30 nacionalna ura, 20.00 klavirski solo koncert ge. Marte Osterc, 20.45 koncert pevskega zbora »Cankar«, 21.15 za ples in kratek čas (prenos iz nebotičnika), 22.00 čas, vreme, poročila, spored, 22.15 reproducirana glasba.

JUTRI PRIDE

KONČNO TEŽKO PRIČAKOVANI
SENZACIONALNI FILM

Abesinija 1935

TRI TEDNE RAZPRODANE PREDSTAVE V ZAGREBU IN BEOGRADU. — NAJVEČJA AKTUALNOST SEDANJE DOBE!

Predprodaja vstopnic od danes naprej pri blagajni

kina Sloga
Ljubljanski Dvor Tel. 2730

Gospodarstvo

Mariborski sadni sejem

V prepričanju, da je sadjarstvo za našega kmetovalca stanujočega po prijaznih gričih in zatišnih dolinah naše lepe Slovenije svojstvena kmetijska panoga, ki donosa mnoge koristi pridelovalcu in konzumentu, prireajo udružene sadijske in kmetijske podružnice v Mariboru svoj prvi sadni sejem od 25. do 28. oktobra.

Vedno močnejša želja našega kmetovalca za svojim, neodvisnim in samostojnim delom na polju proizvodnje, trgovine, agrarne in stanovske politike je rodila misel o sadnem sejmu. Zainteresirani naš domači konzumi za neposreden odvoz pridelkov od onih, ki jih pridelujejo, brez mnogobrojnih posrednikov, ki vtaknejo največji del zaslužka v svoj žep, na škodo producenta in konzumenta, je bila druga pogonska misel, ki je ustvarila mariborski sadni sejem.

Ni pa še s tem izrpano vse stremiljenje in hotenje naših organiziranih sadijarev. Najvažnejše vprašanje je, kako dobiti neposredne zveze na svetovnem sadnem trgu. Vabila in letaki so bili te dni odposlani vsem konzulatim v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu. Naše in tuje borze za poljedelske proizvode so obveščene, da bo sadni sejem v Mariboru. Upamo, da se bodo tuji trgovski krogi odzvali našemu vabilu in poslali svoje zastopnike na naš sadni sejem. Tu bodo videli, zbrano na malem prostoru, vse, kar pridelajo najboljšega in najfinjšega sadja naše Slovenske gorice, Haloze in Pohorje. Znano je, da je specialistom za fino sadje, da so baš oni kraji, ki dajo v Evropi najaromatičnejše in najokus-

nejše sadje. Več kot 5 vagonov tega sadja v ameriških zabojih bo tu na prodajo. Ugodnejše prilike se do sedaj še ni nudilo kupcem štajerskega sadja, ki iščejo sadne specialitete.

Na mariborskem sadnem sejmu bomo videli standardizirano sadje, kakršno se bo lahko kupilo v bodoče vsako leto. To je za trgovino še posebno velike važnosti. Če se konzumentu blago dopade, ga hoče zopet. Neprijetno je prodajalec, če ne more konzumentu postreči z istim blagom. Ni vseeno, kje raste sadje! Štajersko sadje je po svojem okusu in aromi mnogo slajše in prijetnejše kot sadje, ki raste bolj na severu oziroma na jugu. To velja predvsem za jabolka. Zato bo mariborski sadni sejem nudil najboljšo priliko velikim, svetovnim sadnim firmam, da se seznanijo z našimi sadijari, kajti samo od njih lahko dobijo zajamčeno dobro in pristno sadje. V obojestranskem interesu vabimo vse zainteresirane kroge, da si ogledajo mariborski sadni sejem. Zveze so ugodne. Obiskovalci sejma lahko izkoristijo polovično vožnjo, če se pripeljejo v Maribor v soboto oz. v nedeljo in se vrnejo v nedeljo oz. v ponedeljek dopoldan.

Našo javnost pa prosimo, da pohiti na ta sadni sejem, da s tem vzpodbudi in okorajši naše kmetovalce-sadijare in pokaže, da med slovensko vasio in mestom ni nobenega nasprotja. Mesto naj podpira našo vasio, tako kot naša vasio hrani in podpira mestanstvo. V obojestranskem sporazumevanju in sodelovanju je na predek.

Wetzova sušilnica

Razvoj našega gospodarskega stremiljenja po napredku in izpopolnitve vseh pripomočkov lažjega in umnejšega dela v kmetijskem etanu, je danes neprecenljive vrednosti za našega kmetia. Vsak posestnik ima večji boj za obstanek, kakor pred deset leti. V tem boju ga spremljajo zlasti finančne težave. Vsako delo se naj izvede hitro, dobro in z malimi izdatki.

K temu napredku je prišlo novo izumljeno sušilnico, v kateri se lahko brezhibno, hitro in z malimi stroški posuši razne kmetijske pridelke. Tako sušilnico je izumil gospod Ferdi. nand Wetz, oskrbnik graščine Prebold ter si jo je postavila sadijska podružnica v Sv. Pavlu pri Preboldu. Suho sadje iz te sušilnice je izredno lepo in okusno. Peč porabi na uro 2 metrska polena in proizvaja do 85°C vročine. Češplje posušene v tej sušilnici vzleže tako visoki temperaturi ne razpokajo in imajo krasno, svetlo barvo. Sadja se vliže v sušilnico do 20 škaflov in se posuši v 10-12 urah. Sušilnica je tako urejena, da prihaja suhi vroči zrak zgoraj v sušilnico; spodaj pod zarezami pa odhaja z vlago nasičen zrak po dušnikih na prosto. Torej ravno nasprotno kakor pri dosedanjih sušilnicah. Do sedaj je ubajala vročina neporabljena skozi gornji dušnik na prosto. V novi sušilnici se pa pomika vroči zrak navzdol in se na ta

način bolj racionalno izrablja. Ker je pa vlažen zrak težji od suhega, obleži spodaj in vsa vlaga, ki prihaja iz sadja, se vleže nižje in nižje ter odhaja skozi dušnike na prosto. Sveže sadje se vlaga spodaj v sušilnico in se potem s sadjem naložene mreže s posebnim vzvodom dvigajo vedno višje. Suho sadje pride v zgornji mreži iz sušilnice. Spodaj nabrana vlaga pa ima še drugo nalogo. V spodnjih mrežah, ki so v vroči sopari, se sadje omehča, da se potem, ko se mreže dvignejo, v suhem zraku tem hitreje posuše. Sadje, ki je v soparici, nastali iz sadja samega, zmečano, je veliko bolj okusno. Posušeno sadje je veliko lepše in boljše in se ga lahko postavi na vsak trg. Vsem sadijarem, zlasti pa sadijskim podružnicam pa priporočamo, da si sušilnico ogledajo.

Sušilnica pa je napravljena tudi tako, da se v njej lahko posuši hmelj, lan itd. Prepričani smo, da ima ta Wetzova peč bodočnost ter smo mu hvaležni, da nam je dal na razpolago svoje po dolgem razmišljanju nastale načrte.

Omenimo še, da je vodil delo pri stavbi sušilnice omenjeni gospod sam, zidal pa je tukajšnji zidarski mojster. Kdor bi si rad sušilnico ogledal, naj se zgleda v graščini Prebold.

A. Planer.

Tržišče za jaici in perutnino

Trgovina z jajci letošnje leto ni tako živahna ko lanskoletna, poleg težav v klirinskem prometu jo je zavrla enostavno dejstvo, da je namreč letošnja produkcija prav šibka. Na domačem tržišču so cene skorajda povsod nekoliko poskočile. Za drobnejše blago se plačuje po 45-50 para, za debelejšje po 75-77 para. Ker je povpraševanje iz tujine še precej živahno, se majhne količine, ki prihajajo na trg, takoj prodajo. Naš izvoz je usmerjen predvsem v Nemčijo, Švico in v manjših količinah v Čehoslovakijsko, Avstrijo in Italijo. — Nemčija: Cene so znatneje poskočile ter se plačuje za blago B vrste po 95-97, za vrsto C pa po 90-92 marki za originalni zaboj (1440 kom) franco meja Salzburg. — Švica: Tudi tu so se cene nekoliko dvignile. Ta jajca, teže 55-56 kg za 1000 kom., popolnoma sveža plačujejo švicarski uvozniki 100-102 šv. franka vagon Buchs. Slabše blago je nekoliko cenejše. Opozoriti pa je treba, da zahteva švica predvsem prvovrstno blago, ki ga tudi dobro plačuje. — Avstrija daje prav majhen kontingent. Cene se gibljejo med 12 do 13 groši za komad, franco vagon Dunaj. — Čehoslovakijska pla-

čuje tako malenkostno, da se izvoz jajc domala ne izplača. Izvažajo v prav majhnih količinah samo Bačka in Banat. — Italija zahteva trenutno večje količine blaga, vendar pa se izvoz zaradi slabih plačilnih okoliščin nikakor ne more prav razviti.

Živa perutnina se izvažajo predvsem v Nemčijo in Italijo, zaklana pa v Nemčijo in Avstrijo in še to zlasti gosi. — Nemčija: V poslednjem času je izvoz v Nemčijo zelo porasel, zato so cene perutnine v Berlinu nekoliko popustile. V Berlinu se prodajajo naši piščanci po 1'10-1'12, kokoši pa po 1'16-1'20 za kg, vstevši carino in ostale stroške. Povpraševanje ni več tako živahno kot prejšnji mesec, kar Nemčija precej uvažuje tudi iz Rumunije, kjer je blago še cenejše ko pri nas. — Avstrija zahteva večinoma le zaklano perutnino in še to največ gosi. Cene so še dokaj zmerne. — Italija uvažuje trenutno manj kot preje. Cene so minimalne, a tudi plačilni pogoji ne odgovarjajo. Uvozniki plačujejo največ 3-3'20 lire franco Postojna. Te cene seveda nikakor ne odgovarjajo in je zato promet precej zastal. — Domače tržišče je trenutno še prav šibko in tudi cene nič kaj čvrste.

Trgatev v Ljutomerskih goricah

je v polnem teku. Prejšnji teden so brali večinoma manjši vinogradniki, sedaj pa so začeli s trgatvijo vsi, ki so hoteli izrabiti še prekrasne, tople solnčne dni. Vse kaže, da bo letos zrela izborna kapljica. Mošči imajo malo kisline in vsebujejo povprečno 17-19% sladkorja, sortirana vina kakor traminec, muškatalni silvanec, wilvane, burgundec itd. pa dosežajo celo 20 do 22%. Proti koncu tega tedna brani mošči do 22% mešanih vrst, bodo sigurno imeli okrog 20% sladkorja, sortirani pa okrog 22-24%. Vreme je izredno lepo, noči tople. Poročila o zadnji toči so deloma neresnična, deloma pretirana, ker je toča povzročila nekaj škode samo ob zahodnem robu Ljutomerskih goric, dočim v sredini, na vzhodu in jugu niti pravega dežja niso imeli. Glede množine vinskega pridelka so ocene različne. Eni bodo imeli 15-20 hl na ora, drugi komaj 10-15 hl. Vsa vina pa bodo izvrstne kakovosti. Glede cen še ni pravega gibanja. Trgovci ponujajo za prve mošče 2 do 3'50 Din in čakajo na boljše blago, za katero sklepajo kupčije po 4-5 Din. Vinogradniki pa spravljajo mošče rajši v klet, ker pravijo, da se s takim blagom lahko počaka. Posamezne količine portugalke, ki je tehtala povprečno 17-19%, so šle dobro v promet in so se plačevale po 4-5 Din.

Borzna poročila

DEVIZE

Ljubljana, 15. oktobra. Amsterdam 296'43-297'03, Berlin 1758'08-1769'93, Bruselj 734'90-

BLAGOVNO TRZIŠČE

Novi Sad, 15. oktobra. Koruza: bačka in sremska 103-106, banaška 102-106. Vse ostalo ne-

izpremenjeno. Tendence neizpremenjena. Pro-met srednji.

Sombor, 15. oktobra. Pšenica: bačka, okol. Sombor 170-173'50, gornja bačka, sremska in slavonska 172'50-175, južna banaška 171-173, gornja banaška in bačka, ladja kanal 173-175, bačka in banaška, potiska 178-180, bačka ladja Begej 175-178. — Oves: bački, sremski in sla-

Š a h

Boj za šahovsko svetovno prvenstvo med dr. Aljehinom in dr. Euwom poteka nena-vadno dramatično in napeto. Nihče ni tega pričakoval, zato ves šahovski svet s tem večjo pozornostjo sledi tej zanimivi šahovski borbi. O prvi in drugi partiji smo našim čitateljem že poročali, danes objavljamo tretjo in četrto, iz katerih je razviden ves ostri boj, ki ga oba šahovska velemojstra vodita. Dr. Euwe je prav gotovo popustil in v poslednjih dveh partijah sploh ni ugnel razviti znatnejšega odpora. Dr. Aljehin, ki match zdaj vodi s 3 : 1, ga je v teh partijah dobesedno strli.

FRANCOSKA IGRA

(Igrana 8. oktobra v Amsterdamu)

Beli: dr. A. Aljehin Črni: dr. M. Euwe

1. e2-e4, e 7-e6, 2. d2-d4, d7-d5, 3. Sb1-c3, Lf8-b4, 4. a2-a3, Lb4xc3, 5. b2xc3, d5xe4, 6. Dd1-g4, Sg8-f6, 7. Dg4xg7, Th-g8, 8. Dg7xh6, c7-c5, 9. Sg1-e2, Sb8-d7, 10. Se2-g3, Tg8-g6, 11. Dh6-e3, Sf6-d5, 12. De3xe4, Sd5xc3, 13. De4-d3, Sc3-d5, 14. Lf1-e2, Dd8-f6, 15. c2-c3, c5xd4, 16. c3xd4, Sd7-b6, 17. Le2-h5, Tg6-g7, 18. Lh5-f3, Df6-g6, 19. Lf3-e4, f7-f5, 20. Le4-f3, Ke8-f8, 21. a3-a4, Tg7-c7, 22. 0-0, Lc8-d7, 23. Lc1-a3+, Kf8-g8, 24. a4-a5, Tc7-c3, 25. Dd3-b1, Sb6-a4, 26. Lf3xd5, e6xd5, 27. Db1xb7, Dg6-c6, 28. a5-a6, Sa4-b6, 29. La3-c5, f5-f4, 30. Sg3-f5, Kg8-h8, 31. Sf5-e7, Dc6-e6, 32. Lc5xb6, Ld7-c6, 33. Se7xc6, Ta8-g8 (dramatični trenutek, črni grozi s Tg2 večni šah), 34. Sc6-e5, Tg8-g7, 35. De7-b8+, Tc-c8, 36. Se5-g6+, Tg7xg6, 37. Db8xf4, De6xb6, 38. Df4-e5, Tg6-

vonski 127'50-132'50. — Ri ne notira. — Ječmen neizpremenjen. — Koruza: bačka in sremska 101-103, bačka in sremska, ladja 102-104, bačka sušena, okt. nov. 96-98, bačka sušena, dec. jan. 90-92. — Vse ostalo neizpremenjeno. Tendence neizpremenjena. Promet 57 in pol vagona.

GRÜNFELDOVA OBRAMBA

(Igrana v Haagu 10. oktobra)

Beli: dr. M. Euwe Črni: dr. A. Aljehir

1. d2-d4, Sg8-f6, 2. c2-c4, g7-g6, 3. Sb1-c3, d7-d5, 4. Dd1-b3, d5xc6, 5. Db3xc4, Lf8-g7, 6. Lc1-f4, c7-c6, 7. Ta1-d1, Dd8-a5, 8. Lf4-d2, b7-b5, 9. Dc4-b3, b5-b4, 10. Sc3-a4, Sb8-af, 11. e2-e3, Lc8-e6, 12. Db3-c2, 0-0, 13. b2-b3, Ta8-b8, 14. Lf1-d3, Tf8-cf, 15. Sg1-e2, c6-c5 (ta žrtev kmeta je uvor v ostro napadalno kombinacijo), 16. Ld3-a6, Da5xa6, 17. Sa4xc5, Da6-b5, 18. Se2-f4, Le6-g4, 19. f2-f3, e7-e5!, 20. Sf4-d2, e5xd4! (briljantna pointa: beli mora vzeti lovca na g4), 21. f3xg4, d4xe3, 22. Ld2x3e, Sf6xg4, 23. Le3-f4! (Euwe se brani zel hladnokrvno), Lg7-c3+, 24. Td1-d2 (izsiljena poteza), Tc8xc5, 25. Sd3xc5, Db5xc5, 26. Lf4xb8, Dc5-e7+, 27. Ke1-d1, Sg4-e3+, 28. Kd1-c1, Se3xc2, 29. Td2xc2, h7-h5, 30. Th1-d1, Lc3-g7, 31. h2-h3, a7-a5, 32. Lb8-f4, De7-e4, 33. Lf4-c7, De4-c3, 34. Kc1-b1, a5-a4, 35. b3xa4, b4-b3, 36. a2xb3, Dc3xb3, 37. Kbl-c1, Lg7-h6, 38. Td1-d2, Db3xa4, 39. Le7-e5, Kg8-h7, 40. Le5-c3, Da4-b5; tu je bila partija prekinjena, toda naslednjega dne je dr. Euwe predal že po štirih potezah.

Sokolstvo

Pisma s sokolske poti po češko-slovaški!

I.

Povabljen od mnogih češkoslovaških sokolskih društev in žup, naj bi prišel k njim predavati o našem Sokolstvu, Jugoslaviji in o blagopokojnem Kralju Mučeniku — sem odrinil na dolgo pot, čim sem imel v rokah potrebno odobrenje.

Po krasno uspeši sokolski komemoraciji na Taboru sem odšel domov, kjer sem se preoblekel, ob 0.30 pa me je že odpeljal dunajski brzovlak proti Zidanemu mostu in dalje na sever.

Obmejne formalnosti ne delajo več pregelavice. Za Gradcem se dani in v krasnem solnčnem jutru se vozimo skozi Semering. Ob 9.10 se ustavimo na juž. kolodvoru na Dunaju. Imam dve in pol uri časa, pa hajd na mal sprehod. Nič posebnega — malo novega, draginja, bede nad mero — politična neizvestnost. O velemestnem vrvežu in živahnosti cesarskega predvoja na Dunaju skoro ni več sledu.

Okrog poldneva naprej proti Marcheggju, ki je — rekel bi skok od Dunaja — in že te pozdravlja češkoslovaška zemlja. Ne vem, čemu imajo baš na češkoslovaških mejah najdaljše postanke. No brez sitnosti nas puste naprej in v dobre pol ure smo v Bratislavi. Tam me že čakala na peronu župni podstarosta br. Havliček, znan sokolski pisec in delavec, in njegova soproga, velika prijateljica našega naroda, ki dobro govori tudi slovensko. Seveda sem njih gost. Prvi vtis mesta je prav ugoden, le tramvajski vozovi imajo nesimpatično barvo in mnogo uslužbencev Madžarov in Nemcev ne gleda baš prijazno na slovansko govorečega človeka. Mesto je v novih razmerah silno naraslo in se ima sistematičnemu delu baš Čehov zahvaliti mnogo. Mnogo novih krasnih stavb, cele kolonije stanovanjskih hiš za državne in javne nameštence, urejene in asfaltirane ter regulirane ulice, ali vendar je še mnogo ulic, tako tipičnih za bivša

madžarska provincialna mesta. Čehoslovaki imajo že močno večino, a vpliv Nemcev, ki so močnejši vsled pomoči Židov, je še vedno dosti močan, dočim Madžari in njihov vpliv odmirajo. Z bratom Havličkom in Novačikom sem si ogledal popoldne mesto, in celo preko Donave smo odrinili s parnikom v Tyršev park.

Zvečer prvo moje predavanje v polni predavalnici krasnega sokolskega doma društva Bratislava I. Pozdravi me in ves naš narod župna prosvetelarka s. dr. Marija Černa, višji komisar univerzitetne knjižnice, ki leto za letom obiskuje Jugoslavijo in posebno ljubi Jadran in naše gorenske planine. Predavanje je po dolgotrajnem aplavzu sodeč uspelo — pa so bili med publiko odlični gostje, med njimi Sokoli univ. profesorji in lektor srbohrvaščine brat. prof. Kocijančič, ki so mi na predavanju čestitali. Po predavanju moram z njimi v češko kavarno, kjer v prijetnem razgovoru hitro mine čas. O polnoči se poslovimo, da se naspim za nadaljno pot!

J. Poharc.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službe, plačajo samo po 25 par za besedo. Pri malih oglasih reklamnega značaja stane petitna vrsta 2 Din. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znakah. — Mali oglasi se plačljivi takoj pri naročilu.

PISALNI STROJ znamke Remington ali Underwood v dobrem stanju, ako po ugodni ceni kupim. Ponudbe pod »Pisani stroj 5« na upravo lista.

HRANILNO KNJIŽICO mestne hranilnice ali kmetске posojilnice z vlogo do 2500 Din kupim. — Ponudbe z navedbo cene pod »Vloga 2500« na upravo lista.

FIZOL prepeličar ali ribničar kupimo vsako množino takoj. Ponudbe z navedbo količine in cene pod »Takojšnja dobava« na upravo lista.

STANOVANJE po možnosti trisobno v bližini Tržaške ceste iščem za 1. november. — Ponudbe z navedbo cene na upravo pod »Trisobno stanovanje«.

ODEJE! Strokovno šivanje posteljnih odev iz vate, volne in puha, najceneje pri: F. Novak, Maribor, Koroška cesta 8.

TISKARNA

ERKUR

LJUBLJANA, GREGORČIČEVA UL. 23

LASTNA KNJIGOVEZNIKA
ROTOTISK — TELEFON ŠT. 25 52

Premog, drva, koks
prodaja
Vinko Podobnik
Tržaška cesta št. 16
Telefon 33-13

INSERIRAJTE

v dnevniku

»GLAS NARODA«

Knjige, brošure, revije, časopise itd. v najmodernejši izdelavi in po konkurenčnih cenah najhitreje izdeluje

Z abesinske fronte

Poročevalci svetovnega tiska, ki so se napotili na abesinsko fronto, pošiljajo svojim listom podrobnosti italijansko-abesinske vojne in popisujejo tudi v podrobnostih tako enega ali drugega nasprotnika. Za danes se bomo omejili na poročila, ki prikazujejo način, tehniko in lokavost abesinskega vojaka.

Oborožene abesinske čete so se na mnogih mestih vtihotopile med italijanske postojanke. Čeravno zaradi teh številnih ponočnih napadov ni bila na nobenem mestu ogrožena italijanska fronta, ker Abesinci zasedenih postojank niso mogli dolgo držati, pomenijo ti stalni napadi težko moralno obremenitev in postavljajo nasprotnika na preizkušnjo vsega njegovega življenjskega sistema.

Znano je, da so Abesinci mojstri v vodstvu guerilske vojske. Popolnoma nepričakovano skoči iz teme oborožen vojak in z bliskovito naglico napade italijanskega stražarja. Njegovi tovariši na levi in desni vršijo isto delo. Ko so pa enkrat prednje straže odstranjene, se priplazi taka trojica naravnost v postojanko, kar povzroča pri nasprotniku vznemirjenje in živahno puškarjenje na širokem frontnem odseku, ki

le polagoma zopet utihne. Med tem so abesinske trojke že izginile v temi. Nekaj mrtvecev, velika poraba municije, vznemirjenje in nemirne ponočne ure, vse to je uspeh takih napadov.

V severno zapadnem kotu Abesinije, tam kjer se križajo tri meje Sudana, Eritreje in Abesinije, je pred kratkim izbruhnila vstaja, ki so jo Italijani sicer udušili. Posamezni oddelki abesinskih četnikov pa so v pohodu proti zapadnemu delu eritrejske meje. Nevarnosti ni izpostavljeno samo desno krilo drugega italijanskega armadnega zbora, pač pa je ogroženo vse etapno ozemlje v Eritreji.

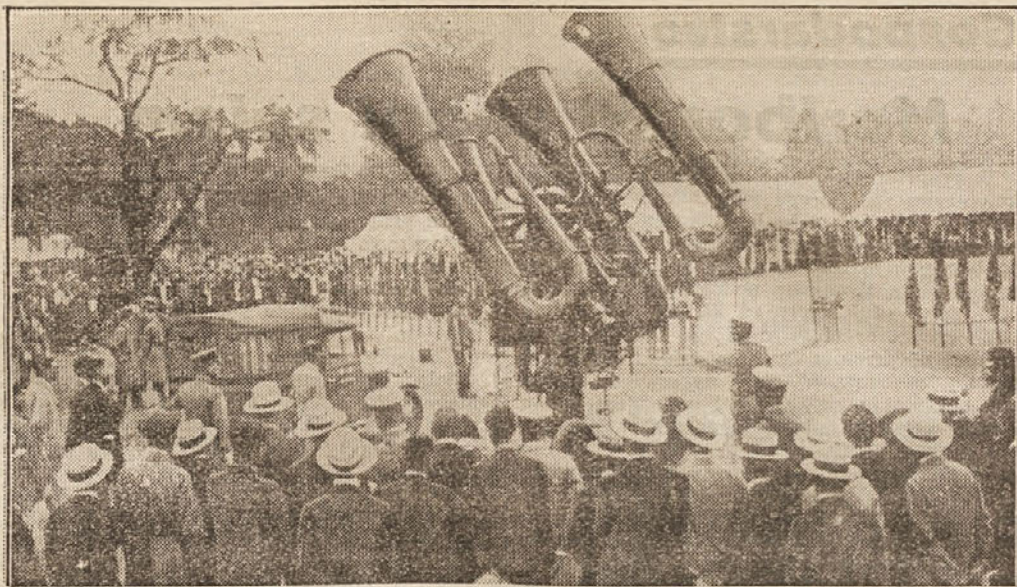
Na prostoru Asmara-Agordat-Barentu-Udi Ugri razpolaga italijanska armada z zadostno rezervo. Tudi prometna sredstva so tamkaj razmeroma dobra, vendar če bi morala italijanska armada te rezerve uporabiti za čiščenje eritrejskega ozemlja, bi bila vsaka izmenjava ali pojačanje italijanskih čet na glavni fronti Aksum-Adua-Adigrat več ali manj problematična. Prihodnji dnevi bodo pokazali ali je ogrožanje zapadne Eritreje zavzelo večji obseg in ali so ukrepi italijanske armade proti abesinskemu rebelom imeli vpliv na operacije na glavni fronti. Na jugovzhodnem delu Eritreje so dosegle italijanske čete zadovoljive uspehe in obvladajo ves Mussalli masiv. Ali bodo italijanske čete nadaljevale svoj pohod v Danakilsko nižino je vprašanje nadaljnega razvoja operacij.

Glede uspehov na somalijski fronti je do sedaj znanega samo toliko, da so Italijani zavzeli Gherlogubi, kar pomeni za Italijane vsekakor velik uspeh, ker so se njihove čete s tem polastile vseh vodnjakov v bližini Ual-Uala. V Ogadenu je vsekakor gospodar oni, ki ima v rokah vodo.

V slučaju, da bi italijanska ofenziva bila v severni Abesiniji ustavljena, zaradi abesinskega odpora, je treba računati, da bo general Graziani, ki vodi somalijsko armado poskušal s pohodom v severno zapadni smeri. Namen takih operacij bi bil, da veže razpoložljive abesinske čete na južni fronti in s tem razbremeni italijansko armado na severu.

Na povečanje abesinskega cesarja so zaprli vse šole v mestih Harrar in Djidjiga. Italijani pripravljajo namreč napad na obe mesti. Slika kaže mesto Harrar, ki ima 80.000 prebivalcev in je drugo največje mesto v Abesiniji.

Japonski krojači so kupili za japonsko armado moderen »prisluškovalni« aparat, kakršnega uporablja vojska pri obrambi proti letalom. Na ta način so japonski krojači dokazali, da so pripravljeni mnogo žrtvovati za svojo domovino. Vojska je to nenavadno darilo svečano prevzela, kakor kaže slika.

Kultura

Mariborsko gledališče

Otvoritvena predstava: Dostojevskega Bratje Karamazovi.

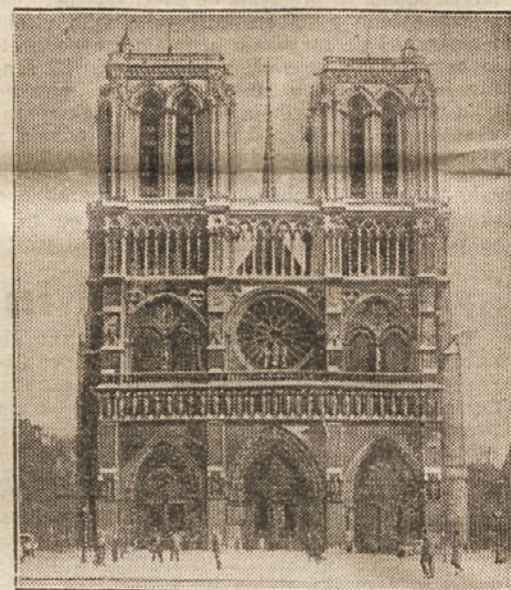
Dinamika čiste tragedije, razčlenjenost nepomirljivih antitez, romantično pestra galerija najraznovrstnejših človeških likov, infunalni boj strasti in besni ples čustev in hotenji uvrščajo spise Dostojevskega med genialne dramske poeme, ki vedno znova vabijo glediškega človeka k scenskemu oblikovanju. Debečeva odrska prireditelj razgrinja vse omenjene odlike velikega magar ruske duše. Nemara je za spoznanje preliterarna, čisto idejna problematika bi sodila v večji meri v območje lektorja, kar bi pospešilo samo akcijo zgodbe in bi z odrsko dolgovestnostjo tolikanj ne utrujala i igravca i gledavca.

Snovno je delo kriminalna zgodba o razvratni, a genialni rodbini Karamazovljev, idejno pa orjaško zasnovana drama ruskega človeka v borbi za živga Boga, ki se vizionarno povzpne do zamisli svobodne teokracije — kraljestva božjega na zemlji. Delo predstavlja tako ogromno stojišče idej in tako bogat arsenal tipov, v katerih se zgrinjajo vsi prehodi človeške duše od pekla do neba, od infernalnosti do svetosti, da postavlja pred hudo preizkušnjo tudi odlični in številni ensemble. In najsi se tako občudujemo pogumno podjetnost mariborske gledališke uprave, tako je obsojati njeno umetniško brezbriznost ali nerazsodnost, da ob pičli gledališki družinici z nezadostno umetniško zasedbo sega po tolikanj težavnih delih. Umetnost ne prenaša tveganega herojstva, ki mora kot protinaturno klaverno končati. Igravec se more po službeni odredbi ali osebni zabli do razpoka napenja, toda če gre preko njegovih zmognosti, utegne občinstvu pokazati goloto prav tam, kjer bi jo slejkoprej najrajši zakril.

Predstava umetniško ni ustrezala. Kaj je postalo iz karamazovščine — kraljestva neobuzdanih nagonov, peklensko bistrega umovanja in grobe materializma? Samo in izključno poslednje in v kar najbolj odurni obliki. Fjodor Pavlovič Karamazov (Pavle Kovič) ni samo zverinski razuzdaneč, marveč še nekaj več — npravno razdvojen človek, obdarjen z infernalno bistroumnostjo. To, kar smo videli pri premijeri, je bil samo odurni vnanji videz

pijanca in poživljenega človeka. To pa je huje nego premalo, to je umetniška zabloda. In tako se je moralo nujno zgoditi, da se je umetniško najbolj pretresljiv prizor — dialog o Bogu, zrušil dobesedno v nič. Ivan (Rado Nakrst), izpovedovalec skrajnega individualizma, miselno demonški tip, se je v teku prizorov zasopel v histerika ter ga je lažni patos naganjal v jokavost. Aljoša (Fr. Blaž) si je nadel od vsega početka preplašeno in začudeno masko, ki si je ni snel vse do konca, in je njeno skrivnost odnesel s sabo v garderobo. — Božjastnika in moralnega pokvečenca Smerdjakova je igral D. Gorinšek. Maska je ustrezala, igra pa je ostajala preveč v vnanjosti. Mestoma močan je bil Mitja (Maks Furijan), da ga ni kvaril patos, ki bi ga moral sicer nadarjeni igravec bolje krotiti. Uloga Grušenjke (Elv. Kraljeva) je bila napačno zasedena. Katja (Ema Starčeva) je imela vnanji format, toda Katjine dobrote ni bilo v njej. Dober je bil M. Kosič kot preiskovalni sodnik.

Gledališče je bilo zaradi ponovne državne štednje slabo obiskano. —lj.

Najbolj slavna cerkev na svetu je katedrala Notre Dame v Parizu. Blagoslovljena je bila že leta 1182., dograjena pa leta 1235. Od tedaj je torej poteklo 700 let. Katedrala je ena najlepših zgodnjegotskih zgradb.

9

V.

Kid je mimogrede ujela Jensa, preden je stopil v sobo gospoda Larsena. Tudi njene velike sinje oči so izražale plahost, ki je celo inženjerja Podumjina kolikor toliko vznemirila.

— Svetovala bi ti, Jens, da govoriš previdno z vsemi temi ljudmi. Meni ne ugaja niti Berg niti Cowell, še manj pa gospa Reebelandova. Kakor se ozrem na atašeja, se mi zdi, da slišim žvenket sabelj! Cowell je v svoji židovski lokavosti pripravljen menda celo sam sebe prodati, ako bi vedel, da se s tem pomnoži njegov kapital. Gospa Nora Reedelandova pa je ena tistih zagonetnih in nepreračunljivih žensk, o katerih človek nikdar ne ve, kam bi jih uvrstil. Saj veš, da je bilo mnogo govorenja o nekih zvezah med njo in ruskimi diplomati, pred nekaj dnevi pa sem slišala, da ima baje živahne stike z Londonom, a po drugi strani že namigujejo, da niti v Parizu niti v Berlinu ni neznana.

— Bodi brez skrbi Kid. Če se bo gospe Reedelandovi ljubilo, sem pripravljen kramljati z njo po celo uro ali še delj, pa ne bo potem vedela morda niti toliko, kakor prej.

Gospod Larsen je sedel za veliko pisalno mizo in je hlastno segel Jensu v roko, ko je stopil v sobo:

— Šele zdaj sem začel resnično verjeti v tvojo zmago, Jens, se je smehljaj in brez uvoda povedal, da je prišel Adam Cowell ponujati finančno udeležbo pri novem izumu. Tudi gospa Nora Reedelandova nastopa v imenu neke francoske finančne skupine s pogojem, da bi smeli v Franciji izkoriščati novo iznajdbo. Kaj pravzaprav želi Hans v. Berg, tega niti ne vem, ker je mož ves salonski in vojaško zaprt.

— Zdi se mi, da je ta gospoda s ponudbami še nekoliko prezgodnja — se je olajšano nasmešnil inženjer Podumjin. Saj moramo vendar najprej videti, kako se bo poskus praktično obnesel.

— Kaj res še niti sam nisi na jasnem? je zaškrbelo gospoda Larsena. A Jens je odkimal, češ:

— Računi in poskus z modeli popolnoma potrjujejo moje domneve, vendar to še ni sto odstotna gotovost. Saj veš, papa, da se marsikdaj vzlic vsem računom in vzlic brezhibnemu delovanju modelov ta ali ona iznajdba v praksi ne obnese. Kolikokrat posežejo vmes činitelji, ki jih je iznajditelj po kakšni malenkostni pomoti ali nepazljivosti prezrl, in spremene vso stavbo novega odkritja v ničvreden fantom. Pri meni sicer upam, da se to ne bo zgodilo, vendar sem toliko realista, da nočem govoriti o uspehu, dokler ga dejanski ne vidim pred seboj.

— Končno imaš prav. Kljub temu bi menil, da ne kaže odklanjati finančnih razgovorov s temi ljudmi. Saj ni treba, da bi se danes kakorkoli vezali ali dajali izjave, ki bi že vsebovale kaj določnega.

Za prvič je dovolj, če govorimo tako, da ne prekinemo stikov, ki se nam ponujajo. Že sama okolnost namreč, da so se oglasili pri nas ti ljudje, lahko dvigne višino in vrednost naših delnic, s čimer bi bilo tudi naše gospodarsko vprašanje vsaj za nekaj časa ugodno rešeno.

— Temu se nočem protiviti, je prikimal inženjer. — Nasprotno, govoril bom tako, da bo vsak prepričan, da me je že ujel —

Ko je nato sluga najavil gospo Noro Reedelandovo, je vstopila visoka vitka dama in v kretnji in besedi dokazovala, da je vajena gibanja v najbolj rafiniranih mednarodnih krogih. Vsak njen pogled, slednja beseda in kretnja, vse je bilo do kraja pretehtano in premišljeno ter preračunano na učinek. Iznajdbe inženjera Podumjina ni omenila niti z besedo, vendar je znala pogovor zasukati tako, da se je vrtil venomer okrog tega problema. Inženjer je resnično vžival ob tej lokavi pretkanosti in ga je zanimivo gospejino pripovedovanje včasih tako priklenilo, da bi bil skoraj pozabil na opreznost. Dama je pripovedovala o napetosti v svetovni politiki, ki vzlic vsem miroljubnim izjavam nikakor ni poje-njalo. Šegavo je črtala poedine diplomate in nihče ni ostal neranjen pred ostrimi puščicami njene kritike. Govorila je o vseh enako. Niti gospod Larsen sam ni mogel razbrati iz njenih besedi, za koga je prav za prav prišla posredovat. Vzlic temu je po četrturnem razgovoru vedela, da gospod Larsen ne bi odklanjal finančne udeležbe iz Francije, ako se izkaže, da je taka udeležba podjetju in stvari v korist.